

Załącznik do uchwały nr 26/2019
Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie
z dnia 25.03.2019 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
ZA ROK 2018

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW FUNDUSZU.....	4
1. RADA NADZORCZA.....	4
2. ZARZĄD	8
III. GOSPODARKA FINANSOWA.....	8
1. PRZYCHODY FUNDUSZU	8
2. ROZCHODY FUNDUSZU	10
2.1. FINANSOWANIE OCHRONY ŚRODOWISKA W PODZIALE NA DZIEDZINY 12	
2.2. ZAWARTE UMOWY I DECYZJE UMORZENIOWE	16
3. SPRAWOZDANIE FINANSOWE.....	17
IV. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU NA RZECZ POZYSKIWANIA I WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO – I i II OŚ PRIORYTETOWA	20
V. DZIEDZINY FINANSOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA.....	21
1. OCHRONA WÓD	21
2. GOSPODARKA WODNA	24
3. OCHRONA POWIETRZA.....	26
4. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GOSPODARKA ODPADAMI	29
5. OCHRONA PRZYRODY	32
6. EDUKACJA EKOLOGICZNA	35
7. MONITORING STANU ŚRODOWISKA	37
8. ZAPOBIEGANIE I LIKWIDACJA POWAŻNYCH AWARII I ICH SKUTKÓW. 38	
9. INNE KIERUNKI POMOCY.....	39
VI. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA FUNDUSZU.....	40
VII. PODSUMOWANIE.....	41

I. WPROWADZENIE

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie (zwany dalej: „Funduszem” lub „WFOŚiGW w Lublinie”) działa na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.). Fundusz jest samorządową osobą prawną, w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.), niebędącą wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną.

Organizację wewnętrzną Funduszu, szczegółowy tryb działania jego organów oraz sposób udzielania pełnomocnictw określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie trybu działania organów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2386), natomiast zasady gospodarki finansowej Funduszu reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz.U. z 2010 r. Nr 226, poz. 1479 ze zm.).

Działalność Funduszu w 2018 r. koncentrowała się na realizacji zadań i celów ustawowych polegających w głównej mierze na: udzielaniu niskooprocentowanych pożyczek, dotacji, częściowych spłatach kapitału kredytów bankowych udzielanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. (zwany dalej: „BOŚ S.A.”) osobom fizycznym oraz na przekazywaniu środków państwowym jednostkom budżetowym, a także częściowym umarzaniu pożyczek.

Dofinansowanie następowało w oparciu o przyjęte i zatwierdzone dokumenty na 2018 r. m.in. „Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na rok 2018” zatwierdzony uchwałą Rady Nadzorczej nr 113/2017 z dnia 27 listopada 2017 r., „Roczny plan finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na 2018 rok” uchwalony uchwałą nr 114/2017 Rady Nadzorczej z dnia 27 listopada 2017 r. ze zm., „Listę przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie przewidzianych do dofinansowania w roku 2018” zatwierdzoną uchwałą nr 29/2018 Rady Nadzorczej z dnia 30 kwietnia 2018 r., a także „Strategię działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na lata 2017-2020” uchwaloną uchwałą nr 87/2016 Rady Nadzorczej z dnia 30 września 2016 r.

W 2018 roku Fundusz podjął współpracę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (zwanym dalej: „NFOŚiGW”) w ramach wspólnej realizacji trzech Programów priorytetowych:

- „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”, skierowanego do podmiotów prowadzących działalność leczniczą, podmiotów prowadzących muzea, podmiotów prowadzących domy studenckie, podmiotów będących właścicielami budynków wpisanych do Rejestru zabytków oraz kościołów, kościelnych osób prawnych lub związków wyznaniowych,
- „Czyste Powietrze”, którego beneficjentami są osoby fizyczne będące właścicielami lub współwłaścicielami jednorodzinnych budynków mieszkalnych,
- „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych”, skierowanego do jednostek ochotniczych straży pożarnych.

Głównymi kierunkami wydatkowania środków w 2018 r. były: ochrona wód 34,1%, ochrona powietrza 24,0%, gospodarka wodna 17,3%, ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami 14,9%, zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków

5,5% ogółu środków przeznaczonych na ochronę środowiska. Pozostałe środki przeznaczono m.in. na ochronę przyrody, edukację ekologiczną i monitoring stanu środowiska.

Szczegółowy opis działalności w 2018 r. w zakresie gospodarki finansowej, kierunków finansowania zadań w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska, wielkości udzielonej pomocy finansowej i uzyskanych efektów ekologicznych i rzeczowych, a także działalność w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przedstawione zostały w dalszej części sprawozdania.

II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW FUNDUSZU

1. RADA NADZORCZA

W okresie sprawozdawczym, decyzją Ministra Środowiska nr 17 z dnia 27 czerwca 2017 r., Rada Nadzorcza Funduszu pracowała w 5-osobowym składzie.

W terminie od dnia 1 stycznia do dnia 19 marca 2018 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził:

1. Stanisław Majdański – Przewodniczący Rady Nadzorczej – przedstawiciel Ministra Środowiska,
2. Adam Rychliczek – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Sejmik Województwa Lubelskiego,
3. Artur Jaśkowski – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Zarząd NFOŚiGW,
4. Roman Niżnikowski – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,
5. Leszek Żelazny – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego.

Decyzją nr 11 z dnia 20 marca 2018 r., Minister Środowiska powołał na stanowisko Przewodniczącej Rady Nadzorczej Panią Annę Kozińską-Żywar. Po dokonanej przedmiotowej zmianie Rada Nadzorcza obradowała w następującym składzie:

1. Anna Kozińska-Żywar – Przewodnicząca Rady Nadzorczej – przedstawiciel Ministra Środowiska,
2. Adam Rychliczek – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Sejmik Województwa Lubelskiego,
3. Artur Jaśkowski – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Zarząd NFOŚiGW,

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

4. Roman Niżnikowski – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,
5. Leszek Żelazny – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego.

W dniu 25 kwietnia 2018 r. Minister Środowiska decyzją nr 14 powołał na Członka Rady Nadzorczej Pana Tomasza Zielińskiego. Po dokonanej przedmiotowej zmianie Rada Nadzorcza obradowała w następującym składzie:

1. Anna Kosińska-Żywar – Przewodnicząca Rady Nadzorczej – przedstawiciel Ministra Środowiska,
2. Adam Rychliczek – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Sejmik Województwa Lubelskiego,
3. Artur Jaśkowski – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Zarząd NFOŚiGW,
4. Tomasz Zieliński – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,
5. Leszek Żelazny – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego.

W związku ze zmianą Członka Rady Nadzorczej wyznaczonego przez Zarząd NFOŚiGW, Minister Środowiska decyzją nr 20 z dnia 30 maja 2018 r. powołał do Rady Nadzorczej Pana Stanisława Majdańskiego. W dniach od 1 czerwca do 12 lipca 2018 r. Rada Nadzorcza obradowała w następującym składzie:

1. Anna Kosińska-Żywar – Przewodnicząca Rady Nadzorczej – przedstawiciel Ministra Środowiska,
2. Adam Rychliczek – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Sejmik Województwa Lubelskiego,
3. Stanisław Majdański – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Zarząd NFOŚiGW,
4. Tomasz Zieliński – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,
5. Leszek Żelazny – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego.

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

W dniu 12 lipca 2018 r., w związku ze zmianą Członka Rady Nadzorczej wyznaczonego przez Wojewodę Lubelskiego, Minister Środowiska wydał decyzję nr 24 i z dniem 13 lipca 2018 r. Po dokonanej przedmiotowej zmianie Rada Nadzorcza obradowała w następującym składzie:

1. Anna Kozińska-Żywar – Przewodnicząca Rady Nadzorczej – przedstawiciel Ministra Środowiska,
2. Adam Rychliczek – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Sejmik Województwa Lubelskiego,
3. Stanisław Majdański – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Zarząd NFOŚiGW,
4. Artur Jaśkowski – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,
5. Leszek Żelazny – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego.

Po zmianie Członka Rady Nadzorczej wyznaczonego przez Wojewodę Lubelskiego, decyzją Ministra Środowiska nr 41 z dnia 16 października 2018 r., Rada Nadzorcza obradowała w składzie:

1. Anna Kozińska-Żywar – Przewodnicząca Rady Nadzorczej – przedstawiciel Ministra Środowiska,
2. Adam Rychliczek – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Sejmik Województwa Lubelskiego,
3. Stanisław Majdański – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Zarząd NFOŚiGW,
4. Jakub Banaszek – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,
5. Leszek Żelazny – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego.

Decyzją Ministra Środowiska nr 51 z dnia 28 grudnia 2018r. na Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej powołany został Pan Leszek Kowalczyk. Po dokonanej przedmiotowej zmianie Rada Nadzorcza obradowała w składzie:

1. Anna Kozińska-Żywar – Przewodnicząca Rady Nadzorczej – przedstawiciel Ministra Środowiska,
2. Leszek Kowalczyk – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Sejmik Województwa Lubelskiego,

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

3. Stanisław Majdański – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Zarząd NFOŚiGW,
4. Jakub Banaszek – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych,
5. Leszek Żelazny – Członek Rady Nadzorczej – wyznaczony przez Wojewodę Lubelskiego.

W roku 2018 Rada Nadzorcza odbyła 12 posiedzeń, na których podjęła łącznie 177 uchwał w tym 95 uchwał w sprawie udzielenia pożyczek, 33 uchwały dotyczące udzielenia dotacji oraz 10 uchwał dotyczących częściowego umorzenia pożyczek. Podjęte uchwały dotyczyły pożyczek i dotacji, których przyznanie leżało w kompetencjach ustawowych Rady Nadzorczej, a których wartość jednostkowa przekraczała kwotę 136.911 zł, tj. 0,5% przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku poprzednim.

Pozostałe uchwały, w liczbie 39, związane były z organizacją i funkcjonowaniem Funduszu. Spośród uchwał Rady Nadzorczej mających istotne znaczenie w tym zakresie warto wymienić uchwały w sprawie:

- zatwierdzenia „Sprawozdania finansowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie za 2017 r.”,
- zatwierdzenia „Sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie za 2017 r.”,
- zatwierdzenia „Listy przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie przewidzianych do dofinansowania w roku 2019”,
- korekt „Planu działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na 2018 rok” w miesiącach: kwiecień, czerwiec, lipiec, sierpień, październik i listopad 2018 r.,
- korekt „Rocznego planu finansowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na rok 2018” w miesiącach: kwiecień, czerwiec, lipiec, sierpień, październik i listopad 2018 r.,
- ustalenia „Zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz trybu i zasad udzielania i rozliczania dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie”,
- zatwierdzenia warunków finansowania w ramach Programu priorytetowego 3.1.2 pn. „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”,
- zatwierdzenia warunków finansowania w ramach Programu priorytetowego pn. „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych”,
- zatwierdzenia warunków finansowania zadań w ramach Programu priorytetowego pn. „Czyste Powietrze”,
- wyboru oferty firmy audytorskiej do badania sprawozdania finansowego za rok 2018,
- zatwierdzenia „Rocznego planu finansowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na rok 2019”,
- zatwierdzenia „Planu działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na 2019 rok”.

Ponadto Rada Nadzorcza na bieżąco kontrolowała i wspomagała prace Zarządu, analizowała stan realizacji planu działalności Funduszu w roku 2018 oraz dokonywała

bieżącej analizy działalności w zakresie udzielonej pomocy, zapoznając się z informacjami o podjętych decyzjach.

2. ZARZĄD

Od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 5 września 2018 r. Zarząd Funduszu działał w składzie jednoosobowym, Prezesem Zarządu był Pan Paweł Gilowski. W tym okresie sprawozdawczym Zarząd Funduszu odbył 44 posiedzenia i podjął 701 decyzji.

W dniu 6 września 2018 r. Zarząd Województwa Lubelskiego powołał Pana Grzegorza Grzywaczewskiego na stanowisko Zastępcy Prezesa Zarządu Funduszu.

Zarząd Funduszu w składzie dwuosobowym odbył 14 posiedzeń, podejmując 286 uchwał. Prace Zarządu Funduszu koncentrowały się między innymi na:

- podejmowaniu uchwał o udzielenie pożyczek, dotacji, przyznawaniu środków państwowym jednostkom budżetowym oraz zatwierdzaniu częściowych spłat kapitału kredytów bankowych,
- przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie zadań ze środków Funduszu na posiedzenia Rady Nadzorczej,
- podejmowaniu decyzji o częściowym umorzeniu pożyczek oraz przygotowywaniu wniosków o umorzenie pożyczek, będących w kompetencji Rady Nadzorczej,
- wykonywaniu uchwał Rady Nadzorczej,
- bieżącej analizie przychodów i rozchodów Funduszu,
- zagospodarowania okresowo wolnych środków,
- zachowaniu płynności finansowej Funduszu i zdolności do realizowania zobowiązań,
- kontroli realizacji planu działalności i planu finansowego w roku 2018,
- prowadzeniu negocjacji z wnioskodawcami, co do zakresu i formy pomocy finansowej udzielanej na inwestycje związane z ochroną środowiska,
- podejmowaniu decyzji o zmianie warunków zawartych umów,
- realizacji zadań Funduszu związanych z pełnieniem funkcji Instytucji Wdrażającej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013 dla osi priorytetowych: I Gospodarka wodno-ściekowa i II Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.

Członkowie Zarządu uczestniczyli w naradach i spotkaniach, m.in. z: przedstawicielami Ministerstwa Środowiska, NFOŚiGW, BOŚ S.A., a także w naradach prezesów wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W szerokim zakresie realizowana była współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego województwa lubelskiego.

III. GOSPODARKA FINANSOWA

1. PRZYCHODY FUNDUSZU

Podstawę gospodarki finansowej Funduszu w 2018 r. stanowiły: roczny plan finansowy oraz plan działalności, uchwalone przez Radę Nadzorczą w dniu 27 listopada 2017 r., korygowane następnie w kwietniu, czerwcu, lipcu, sierpniu, październiku i listopadzie 2018 r. Plan finansowy przewidywał przychody łącznie ze spłatą rat pożyczek na poziomie 76.833.000 zł. Faktyczne wykonanie wyniosło 81.851.405 zł i było wyższe od planowanego o 5.018.405 zł (6,5%) oraz wyższe o 6.206.360 zł (8,2%) od przychodów uzyskanych w 2017 r. (tab. 1).

Plan przychodów w 2018 r. został przekroczony w następujących pozycjach: przychody z tytułu opłat i kar o 104.559 zł (0,5%), spłaty rat kapitałowych pożyczek o 4.845.512 zł

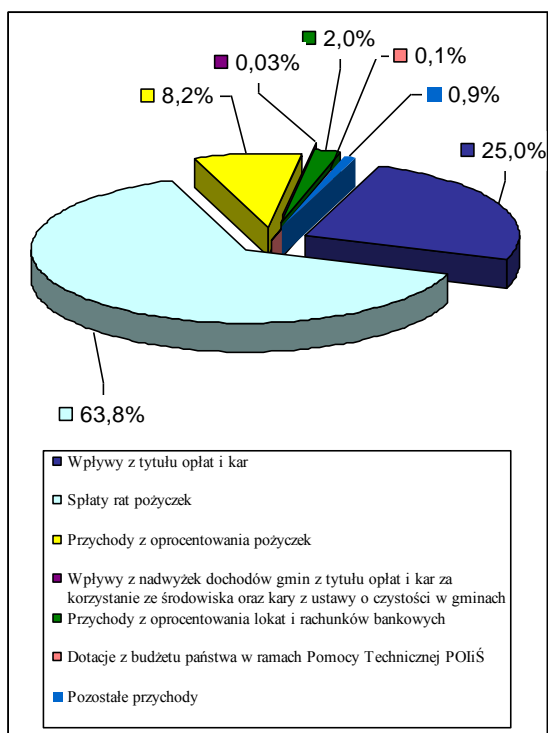
Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

(9,8%), przychody z nadwyżek gmin oraz kar z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska o 24.623 zł, przychody z tytułu oprocentowania depozytów i rachunków bankowych o 152.841 zł (11,5%). Nieznacznie poniżej planowanych wartości na rok 2018 plasowały się przychody z oprocentowania pożyczek o 96.393 zł (1,6%) i pozostałe przychody o 12.737 zł (8,1%).

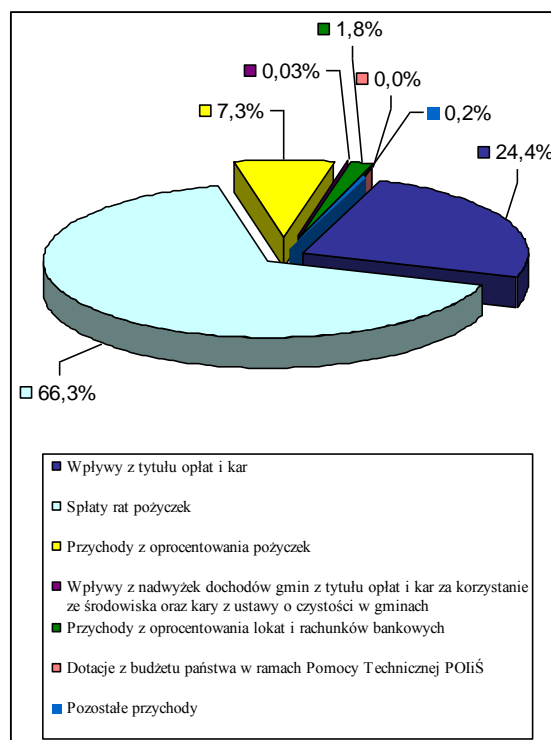
Tab. 1. Szczegółowa struktura przychodów i wpływów w 2018 r. na tle wykonania 2017 r. oraz planu na 2018 r. (w zł i %).

Wyszczególnienie	Wykonanie 2017	Plan 2018	Wykonanie 2018	% 4:2	% 4:3
1	2	3	4	5	6
Wpływy z tytułu opłat i kar	18 880 637	19 875 000	19 979 559	105,8	100,5
Spląty rat pożyczek	48 262 783	49 419 000	54 264 512	112,4	109,8
Przychody z oprocentowania pożyczek	6 193 153	6 050 000	5 953 607	96,1	98,4
Wpływy z nadwyżek dochodów gmin z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz kary z ustawy o czystości w gminach	21 859	1 000	25 623	117,2	2 562,3
Przychody z oprocentowania depozytów i rachunków bankowych	1 539 558	1 330 000	1 482 841	96,3	111,5
Dotacje z budżetu państwa w ramach Pomocy Technicznej POIiŚ	94 655	0	0	0,0	X
Pozostałe przychody	652 400	158 000	145 263	22,3	91,9
Razem	75 645 045	76 833 000	81 851 405	108,2	106,5

W porównaniu do wykonania roku 2017 nastąpił wzrost wpływów z tytułu opłat i kar o 1.098.922 zł (5,8%), z tytułu spląt rat pożyczek o 6.001.729 zł (12,4%), z wpływów z nadwyżek dochodów gmin oraz kar z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska o 3.764 zł (17,2%). W pozostałych pozycjach przychodów odnotowano spadek i tak: przychody z oprocentowania pożyczek o 239.546 zł (3,9%), przychody z oprocentowania depozytów o 56.717 zł (3,7%), przychody z dotacji z budżetu państwa z tytułu Pomocy Technicznej POIiŚ o 94.655 zł, co spowodowane było zakończeniem okresu obowiązywania programu POIiŚ z lat 2007–2013 i zmniejszeniem zakresu realizowanych zadań przez Fundusz w charakterze Instytucji Wdrażającej POIiŚ, z pozostałych przychodów o 507.137 zł (87,7%), co związane jest z rozwiązaniem rezerwy w roku 2017.

Wykres 1. Struktura przychodów w 2017 r.

Wykres 2. Struktura przychodów w 2018 r.

Największy udział w przychodach Funduszu zarówno w 2017 r., jak i w 2018 r. (wykres 1 i 2), stanowiły wpływy z tytułu spłaty rat kapitałowych pożyczek oraz wpływy z opłat i kar za gospodarce korzystanie ze środowiska. Kolejne pozycje to przychody z oprocentowania pożyczek, z oprocentowania depozytów i rachunków w banku. Udział pozostałych przychodów jest marginalny.

2. ROZCHODY FUNDUSZU

W 2018 r. Fundusz zrealizował rozchody i koszty w kwocie 98.977.491 zł (tab. 2). W stosunku do wartości planowanych wykonanie rozchodów było niższe o 14.289.509 zł (12,6%). Na ten spadek największy wpływ miało niższe wykonanie wypłat pożyczek o 12.986.142 zł (13,8%), kosztów utrzymania biura o 643.607 zł (8,9%), dotacji o 212.442 zł (2,7%), dopłat do odsetek od kredytów, dopłat do odsetek oraz częściowych spłat kapitału kredytów bankowych o 125.789 zł (16,7%), środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym o 158.945 zł (5,7%), wydatków inwestycyjnych o 212.158 zł (38,6%). Wzrost kosztów pozostałych o 49.574 zł (22,5%) wynika z utworzenia odpisu aktualizującego na akcje BOŚ S.A. w związku ze spadkiem ich wartości na koniec roku.

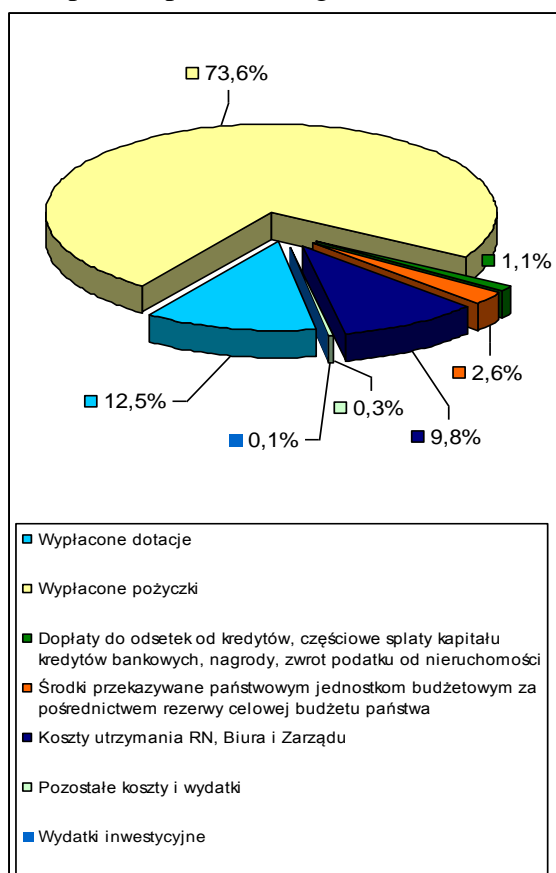
W porównaniu z rokiem 2017 nastąpił wzrost rozchodów o 43.364.788 zł (78,0%). Największy odnotowano w wypłatach pożyczek – o 39.983.407 zł (97,7%). W pozostałych pozycjach rozchodów nastąpiły wzrosty: dotacji o 709.929 zł (10,3%), dopłat do odsetek oraz częściowych spłat kapitału kredytów bankowych o 16.301 zł (2,7%), środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym o 1.166.308 zł (20,4%), kosztów utrzymania biura o 1.110.350 zł, pozostałych kosztów i wydatków o 77.518 zł, wydatków inwestycyjnych o 300.975 zł.

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

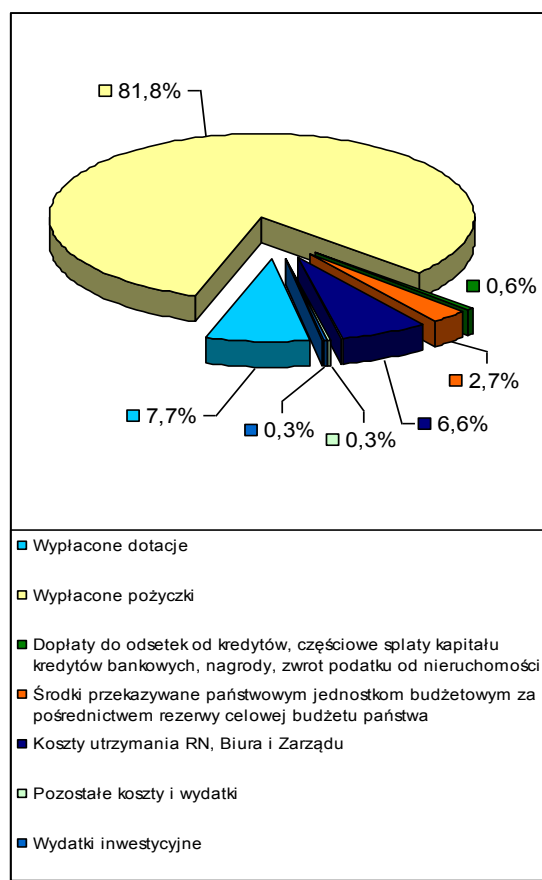
Tab. 2. Szczegółowa struktura rozchodów w 2018 r. na tle wykonania w 2017 r. oraz planu na rok 2018 (w zł i %).

ROZCHODY	Wykonanie 2017	Plan 2018	Wykonanie 2018	% 4 : 2	% 4 : 3
1	2	3	4	5	6
Ogółem	55 612 703	113 267 000	98 977 491	178,0	87,4
Wyplacone dotacje	6 920 629	7 843 000	7 630 558	110,3	97,3
Wyplacone pożyczki	40 935 451	93 905 000	80 918 858	197,7	86,2
Dopłaty do odsetek od kredytów, częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych, nagrody, zwrot podatku od nieruchomości	608 910	751 000	625 211	102,7	83,3
Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	1 472 747	2 798 000	2 639 055	179,2	94,3
Koszty utrzymania organów i Biura	5 446 043	7 200 000	6 556 393	120,4	91,1
Pozostałe koszty i wydatki	192 056	220 000	269 574	140,4	122,5
Wydatki inwestycyjne	36 867	550 000	337 842	916,4	61,4

W strukturze rozchodów Funduszu (wykres 3 i 4) największy udział, zarówno w 2017 r., jak i w 2018 r., stanowiły wypłaty pożyczek. Ich udział w rozchodach 2018 r. ogółem wyniósł 81,8% i był wyższy w porównaniu z rozchodami roku poprzedniego o 8,2 punktu procentowego.

Wykres 3. Struktura rozchodów w 2017 r.

Wykres 4. Struktura rozchodów w 2018 r.

Udział dotacji w strukturze rozchodów wyniósł 7,7% i był niższy o 4,8 punktu procentowego od wskaźnika uzyskanego w 2017 r. Pozostałe pozycje rozchodów stanowią

mniejsze wielkości. Koszty funkcjonowania Funduszu to 6,6% ogółu wydatków w 2018 r. czyli mniej o 3,2 punktu procentowego w porównaniu do 2017 r. Dopłaty do oprocentowania kredytów, częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych oraz zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu podatku od nieruchomości stanowią 0,6% ogółu wydatków. Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa stanowią 2,7%. Pozostałe koszty i wydatki w strukturze 2018 r. wyniosły 0,3%, natomiast wydatki inwestycyjne 0,3% rozchodów.

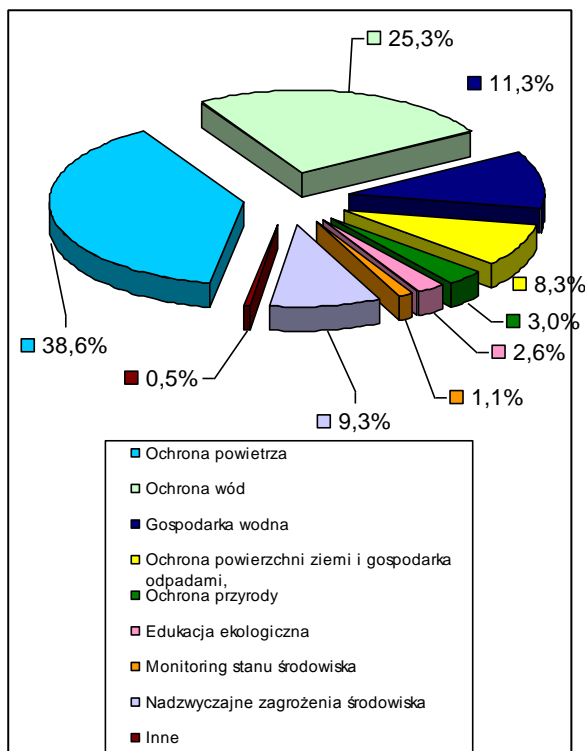
2.1. FINANSOWANIE OCHRONY ŚRODOWISKA W PODZIALE NA DZIEDZINY

Finansowanie ochrony środowiska wg dziedzin wynikało z założeń przyjętych w „Planie działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na rok 2018”, „Liście przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie przewidzianych do dofinansowania w roku 2018” oraz w „Zasadach udzielania i umarzania pożyczek oraz trybie i zasadach udzielania i rozliczania dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie”.

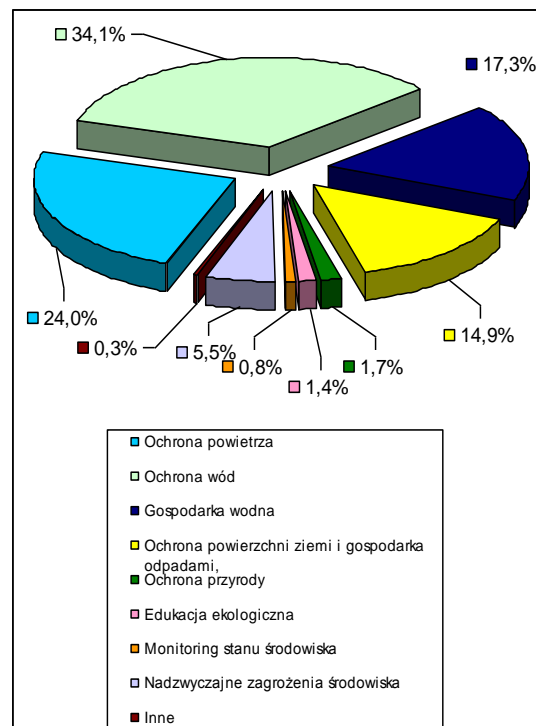
Struktura pomocy finansowej wypłaconej w 2018 r., obejmująca łącznie pożyczki, dotacje, środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym, częściową spłatę kapitału kredytów bankowych oraz dopłaty do oprocentowania kredytów, w podziale na dziedziny kształtowała się następująco: *ochrona powietrza – 24,0%, ochrona wód – 34,1%, gospodarka wodna – 17,3%, ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami – 14,9%, nadzwyczajne zagrożenia środowiska – 5,5%, ochrona przyrody – 1,7%, edukacja ekologiczna – 1,4%, monitoring stanu środowiska – 0,8% oraz inne – 0,3%*. (tab. 3, wykres 5 i 6).

Tab. 3. Struktura wypłaconej pomocy finansowej w formie pożyczek, dotacji, przekazania środków państwowym jedn. budżetowym, dopłat do oprocentowania kredytów, częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych w 2017 r. i 2018 r. według dziedzin (w zł i %)

Wydatki	Wykonanie 2017	%	Wykonanie 2018	%	% ⁴ : 2
1	2	3	4	5	6
Ogółem	49 937 737	100,0	91 813 682	100,0	183,9
Ochrona powietrza	19 291 033	38,6	22 100 173	24,0	114,6
Ochrona wód	12 632 394	25,3	31 317 247	34,1	247,9
Gospodarka wodna	5 641 934	11,3	15 871 640	17,3	281,3
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami,	4 165 463	8,3	13 665 723	14,9	328,1
Ochrona przyrody	1 498 319	3,0	1 563 635	1,7	104,4
Edukacja ekologiczna	1 288 313	2,6	1 289 325	1,4	100,1
Monitoring stanu środowiska	545 254	1,1	705 956	0,8	129,5
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	4 650 232	9,3	5 034 112	5,5	108,3
Inne	224 795	0,5	265 871	0,3	118,3

Wykres 5. Struktura finansowania zadań ekologicznych wg dziedzin w 2017 r.

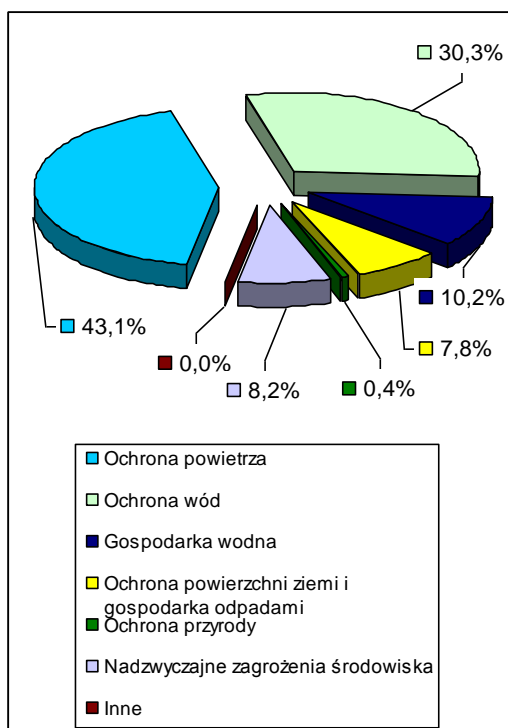

Wykres 6. Struktura finansowania zadań ekologicznych wg dziedzin w 2018 r.

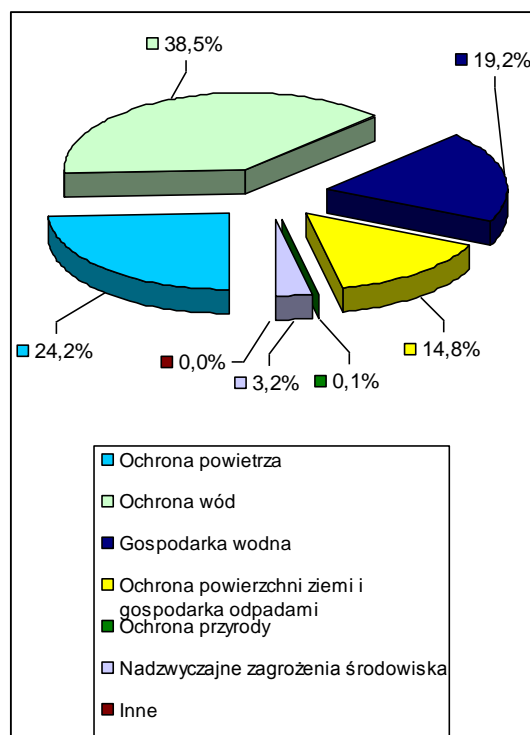
Największy udział w pomocy finansowej ogółem udzielanej przez Fundusz stanowią pożyczki. Zmiany w strukturze wypłat pożyczek w poszczególnych dziedzinach w latach 2017 i 2018 są odbiciem zmian w strukturze udzielonej pomocy finansowej ogółem.

Tab. 4. Struktura wypłaconych pożyczek w 2017 r. i 2018 r. według dziedzin (w zł i %)

Pożyczki	Wykonanie 2017	%	Wykonanie 2018	%	% 4 : 2
1	2	3	4	5	6
Ogółem	40 935 451	100,0	80 918 858	100,0	197,7
Ochrona powietrza	17 631 958	43,1	19 619 699	24,2	111,3
Ochrona wód	12 416 467	30,3	31 122 043	38,5	250,7
Gospodarka wodna	4 169 931	10,2	15 534 730	19,2	372,5
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	3 177 295	7,8	11 958 229	14,8	376,4
Ochrona przyrody	189 000	0,4	80 000	0,1	42,3
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	3 350 800	8,2	2 604 157	3,2	77,7
Inne	0	0,0	0	0,0	X

Wykres 7. Struktura wypłaconych pożyczek wg dziedzin w 2017 r.

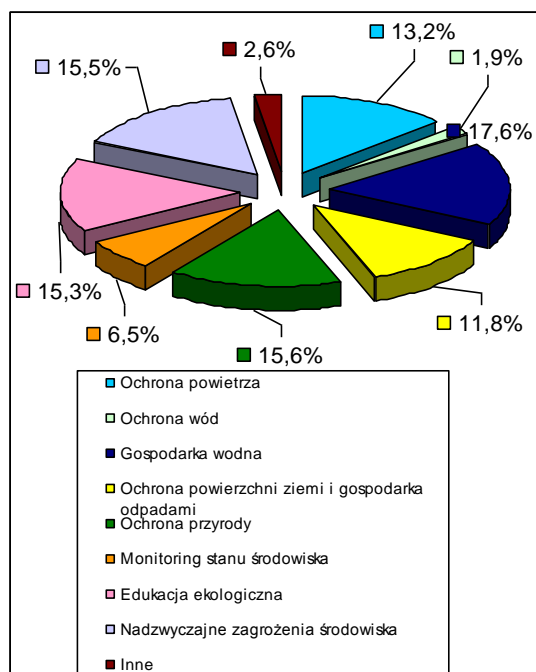

Wykres 8. Struktura wypłaconych pożyczek wg dziedzin w 2018 r.

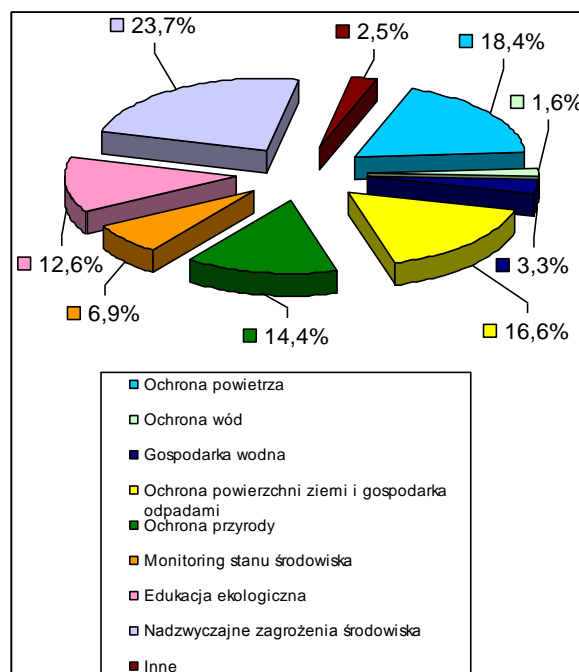
Środki w formie pożyczek zostały skierowane odpowiednio na: *ochronę powietrza* – 24,2%, *ochronę wód* – 38,5%, *gospodarkę wodną* – 19,2%, *ochronę powierzchni ziemi i gospodarkę odpadami* – 14,8%, *nadzwyczajne zagrożenia środowiska* – 3,2%, *ochronę przyrody* – 0,1%. Szczegółowe informacje o wielkości dofinansowania zadań realizowanych w poszczególnych dziedzinach w formie pożyczek w 2017 r. i 2018 r. oraz ich strukturę przedstawia tab. 4 oraz wykres 7 i 8.

Tab. 5. Struktura wypłaconych dotacji oraz środków przekazanych państwowym jednostkom budżetowym w 2017 r. i 2018 r. według dziedzin (w zł i %)

Dotacje oraz przekazania środków pjb	Wykonanie 2017	%	Wykonanie 2018	%	% 4 : 2
1	2	3	4	5	6
Ogółem	8 393 376	100,0	10 269 613	100,0	122,4
Ochrona powietrza	1 111 907	13,2	1 890 388	18,4	170,0
Ochrona wód	163 438	1,9	167 246	1,6	102,3
Gospodarka wodna	1 472 003	17,6	336 910	3,3	22,9
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	988 168	11,8	1 707 494	16,6	172,8
Ochrona przyrody	1 309 319	15,6	1 483 635	14,4	113,3
Monitoring stanu środowiska	545 254	6,5	705 956	6,9	129,5
Edukacja ekologiczna	1 288 313	15,3	1 289 325	12,6	100,1
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	1 299 432	15,5	2 429 955	23,7	187,0
Inne	215 542	2,6	258 704	2,5	120,0

Wykres 9. Struktura wypłaconych dotacji oraz środków przekazanych państwowym jednostkom budżetowym wg dziedzin w 2017 r.

Wykres 10. Struktura wypłaconych dotacji oraz środków przekazanych państwowym jednostkom budżetowym wg dziedzin w 2018 r.

Kolejną formą pomocy finansowej były dotacje oraz środki przekazane państwowym jednostkom budżetowym. Główne dziedziny finansowania zadań w tej formie w 2018 r. to: *nadzwyczajne zagrożenia środowiska* – 23,7%, *ochrona powietrza* – 18,4%, *ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami* – 16,6%, *ochrona przyrody* – 14,4%, *edukacja ekologiczna* – 12,6%, *monitoring stanu środowiska* – 6,9%, *gospodarka wodna* – 3,3%, *ochrona wód* – 1,6%, *pozostałe dziedziny* 2,5%. Szczegółowe informacje o wielkości zadań realizowanych w poszczególnych dziedzinach w formie dotacji w 2017 i 2018 r. oraz ich strukturę przedstawia tab. 5, wykres 9 i 10.

Od 2014 r. Fundusz udziela pomocy finansowej w formie częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych zaciągniętych przez osoby fizyczne w BOŚ S.A. na zadania z zakresu ochrony środowiska. W 2018 r. podpisano na ten cel 75 umów i wydatkowano kwotę 617.679 zł, w tym na *ochronę powietrza* – 589.721 zł (95,5%) oraz *ochronę wód* – 27.958 zł (4,5%).

Ponadto wypłacono 7.167 zł jako zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne.

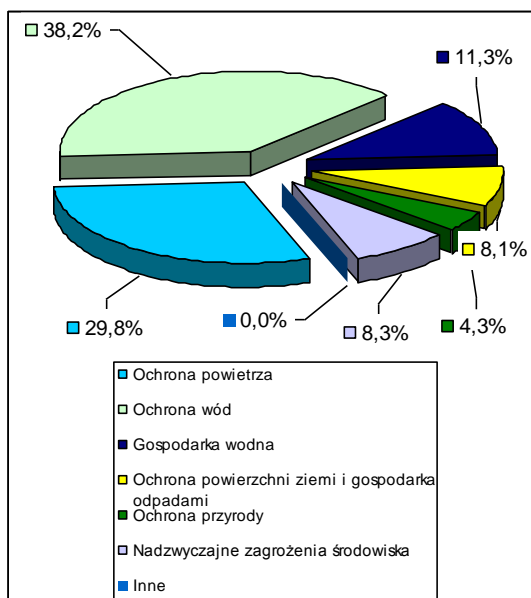
W 2018 r. umorzenia udzielonych pożyczek wyniosły 1.180.639 zł

Strukturę dziedzinową przedstawia tab. 6 oraz wykres 11 i 12.

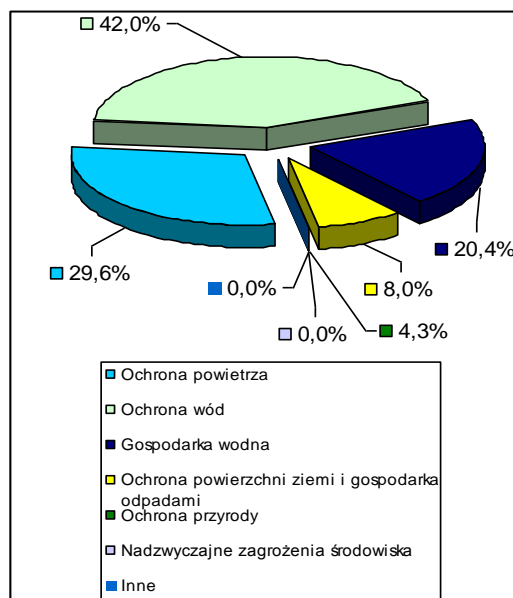
Tab. 6. Struktura umorzeń pożyczek udzielonych w 2017 r. i 2018 r. według dziedzin (w zł i %)

Umorzenia	Wykonanie 2017	%	Wykonanie 2018	%	% 4 : 2
1	2	3	4	5	6
Ogółem	3 341 418	100,0	1 180 639	100,0	35,3
Ochrona powietrza	996 632	29,8	349 058	29,6	35,0

Ochrona wód	1 277 385	38,2	496 196	42,0	38,8
Gospodarka wodna	376 673	11,3	241 336	20,4	64,1
Ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami	272 139	8,1	94 049	8,0	34,6
Ochrona przyrody	142 354	4,3	0	0,0	X
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	276 235	8,3	0	0,0	0,0
Inne	0	0,0	0	0,0	X

Wykres 11. Struktura umorzonych pożyczek wg dziedzin w 2017 r.

Wykres 12. Struktura umorzonych pożyczek wg dziedzin w 2018 r.

2.2. ZAWARTE UMOWY I DECYZJE UMORZENIOWE

W 2018 r. Fundusz zawarł 198 umów pożyczkowych na kwotę 80.879.909 zł, 453 umów dotacji i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na kwotę 11.694.507 zł, częściowo umorzył 14 pożyczek na kwotę 1.180.639 zł oraz udzielił 75 dopłat w postaci częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych o wartości 617.678 zł. W porównaniu do 2017 r. nastąpił znaczny wzrost przeciętnej wysokości kwoty zawartej pożyczki z 148.670 zł do 408.484 zł, na co wpływ miało zaprzestanie udzielania pożyczek osobom fizycznym w ramach programu EKODOM, za wyjątkiem przedsięwzięć polegających na budowie oczyszczalni przydomowych. W 2017 r. zawarto 351 umów na łączną wartość 7.553.785 zł natomiast w 2018 r. – 77 na łączną wartość 1.631.645 zł. Średnia wartość umowy zawartej w programie EKODOM wyniosła 21.521 zł w roku 2017 i 21.190 zł w roku 2018. Spadek ilości zawartych umów z osobami fizycznymi spowodował wzrost średniej wartości umowy pożyczki.

Średnia wartość zawartej umowy dotacji wzrosła z 22.017 zł w roku 2017 do 25.816 zł w 2018 r.

Tab. 7. Ilość i wartość zawartych umów pożyczek, dotacji i częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych oraz umorzeń w latach 2016 - 2018 (w zł).

Zawarte umowy	2016 r.		2017 r.		2018 r.	
	ilość	wartość	ilość	wartość	ilość	wartość
Pożyczki	101	29 798 990	458	68 090 725	198	80 879 909
Dotacje i przekazania śr. pjb	434	11 376 396	445	9 797 426	453	11 694 507
Częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych	167	1 424 851	77	598 370	75	617 678
Umorzenia	67	4 749 015	66	3 341 418	14	1 180 639

Wypłacone w 2018 r. środki finansowe na ochronę środowiska dotyczą w przeważającej części umów pożyczek i dotacji. Należy zaznaczyć, że część z nich stanowią umowy wieloletnie, z których wynikają zobowiązania do realizacji w latach następnych. Na koniec 2018 r. wielkość zobowiązań warunkowych z tytułu zawartych umów pożyczek, dotacji i dopłat do kredytów wyniosła 48.048.769 zł.

W 2018 r. Fundusz na podstawie podpisanych umów udostępnienia środków z NFOŚiGW przystąpił do wypłaty dotacji w ramach:

- „Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych” – wypłacono 880.000 zł ze środków własnych oraz 4.135.665 zł ze środków do refundacji przez NFOŚiGW,
- programu „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” – wypłacono 84.258 zł ze środków własnych oraz 745.873 zł ze środków do refundacji przez NFOŚiGW.

3. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 398 ze zm.) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Fundusz sporządził na koniec 2018 r. roczne sprawozdanie finansowe, które było przedmiotem badania przez firmę Biuro Audytorskie Wojciech Sadowski w Lublinie. Sprawozdanie uzyskało pozytywną opinię biegłego rewidenta. Bilans oraz rachunek zysków i strat przedstawia tabela 8 i 9.

Tab. 8. Bilans na dzień 31.12.2018 r. i jego dynamika w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2017 r.

L.p.	Wyszczególnienie	2017	2018	% 4 : 3
1	2	3	4	5
AKTYWA				
A	AKTYWA TRWAŁE	108 179 371	126 855 871	117,3
I	Wartości niematerialne i prawne	22 424	81 687	X
	I Inne wartości niematerialne i prawne	22 424	81 687	X
II	Rzeczowe aktywa trwałe	900 979	960 650	106,6
	I Środki trwałe	900 979	960 650	106,6
	Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania)	95 838	95 838	100,0
	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	778 246	734 815	94,4
	Urządzenia techniczne i maszyny	21 259	126 064	593,0
	Środki transportu	0	0	X
	Inne środki trwałe	5 636	3 933	X
III	Należności długoterminowe	106 419 662	125 117 754	117,6

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

		Od pozostałych jednostek	106 419 662	125 117 754	117,6
	IV	Inwestycje długoterminowe	836 306	695 780	83,2
		Udziały i akcje	836 306	695 780	83,2
B	AKTYWA OBROTOWE		150 181 586	133 872 645	89,1
	I	Zapasy	0	0	X
	II	Należności krótkoterminowe	49 628 892	61 327 483	123,6
		1 Należności od pozostałych jednostek	49 628 892	61 327 483	123,6
		z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty do 12 m-cy	291	7 058	2 425,4
		z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społ.	0	0	X
		inne	49 628 601	61 320 425	123,6
	III	Inwestycje krótkoterminowe	100 416 491	72 403 925	72,1
		1 Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	100 416 491	72 403 925	72,1
		środki pieniężne w kasie i na rachunkach	916 491	8 403 925	917,0
		inne środki pieniężne	99 500 000	64 000 000	64,3
	IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	136 203	141 237	103,7
AKTYWA RAZEM			258 360 957	260 728 516	100,9

PASywa

A	KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY		245 468 986	254 154 449	103,5
	I	Kapitał (fundusz) podstawowy	225 701 049	235 101 509	104,2
	II	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	10 367 478	10 367 478	100,0
	III	Zysk (strata) netto	9 400 459	8 685 462	92,4
B	ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA		12 891 971	6 574 067	51,0
	I	Rezerwy na zobowiązania	0	0	X
		1 Pozostałe rezerwy	0	0	X
	II	Zobowiązania długoterminowe	6 035 033	0	0,0
		2 Wobec pozostałych jednostek	6 035 033	0	0,0
		kredyty i pożyczki	6 035 033	0	0,0
	III	Zobowiązania krótkoterminowe	6 856 938	6 574 067	95,9
		1 Wobec pozostałych jednostek	6 853 043	6 568 841	95,9
		kredyty i pożyczki	6 400 000	6 035 033	X
		inne zobowiązania finansowe	364	1 580	
		z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności do 12 m-cy	17 419	50 695	X
		z tytułu podatków, ceł ubezpieczeń i innych świadczeń	276 048	304 220	110,2
		z tytułu wynagrodzeń	159 212	177 313	111,4
		inne	0	0	X
		2 Fundusze specjalne	3 895	5 226	134,2
	IV	Rozliczenia międzyokresowe	0	0	X
		Inne rozliczenia międzyokresowe	0	0	X
PASYWA RAZEM			258 360 957	260 728 516	100,9

W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost aktywów Funduszu o 2.367.559 zł (0,9%).

Należności z tytułu wypłaconych pożyczek zostały w bilansie wykazane w wartości netto, tzn. zostały skorygowane o utworzone rezerwy z tytułu pożyczek trudnych

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

(pożyczkobiorcy w upadłości). Na koniec 2018 r. rezerwy te wyniosły 332.334 zł. W porównaniu do roku poprzedniego, nastąpił wzrost należności z tytułu wypłaconych pożyczek o 25.500.720 zł (16,3%).

Majątek Funduszu jest finansowany w 97,5% przez fundusze własne oraz w 2,5% przez zobowiązania. Na koniec 2018 r. stan funduszu własnego wynosił 254.154.449 zł.

Tab. 9. Rachunek zysków i strat za rok 2018 i jego dynamika w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2017r.

L.p.	Wyszczególnienie	2017	2018	% 4 : 3
1	2	3	4	5
A.	Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	18 902 496	20 005 181	105,8
I	Opłaty i kary ekologiczne	18 880 637	19 979 558	105,8
II	Pozostałe przychody	21 859	25 623	X
B.	Koszty działalności operacyjnej	17 789 747	18 631 856	104,7
I	Wydatki związane z finansowaniem ochrony środowiska	12 343 704	12 075 463	97,8
	- dotacje oraz dopłaty do oprocentowania kredytów	9 002 286	10 894 824	121,0
	- umorzenia ustawowe pożyczek	3 341 418	1 180 639	35,3
	- nagrody na rzecz ochrony środowiska	0	0	X
II	Koszty funkcjonowania organów i biura	5 446 043	6 556 393	120,4
1	Amortyzacja	98 859	218 907	221,4
2	Zużycie materiałów i energii	121 796	126 007	103,5
3	Usługi obce	273 551	498 128	182,1
4	Podatki i opłaty	67 246	45 602	67,8
5	Wynagrodzenia	4 162 691	4 811 488	115,6
6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia w tym:	668 991	758 798	113,4
7	emerytalne	326 267	370 912	113,7
8	Pozostałe koszty rodzajowe	52 909	97 463	184,2
C.	Zysk (strata) na sprzedaży (A - B)	1 112 749	1 373 325	123,4
D.	Pozostałe przychody operacyjne	163 892	113 009	69,0
I	Zysk z tytułu rozchodów niefinansowych aktywów trwałych	0	30 366	X
II	Dotacje	94 655	0	0,0
III	Inne przychody operacyjne	69 237	82 643	119,4
E.	Pozostałe koszty operacyjne	11 329	9 050	79,9
F.	Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C + D - E)	1 265 312	1 477 284	116,8
G.	Przychody finansowe	8 315 874	7 468 702	89,8
I	Dywidendy i udziały w zyskach	0	0	X
II	Odsetki	7 732 711	7 436 448	96,2
III	Zysk ze zbycia inwestycji	0	0	X
IV	Aktualizacja wartości inwestycji	583 163	32 254	X
V	Inne	0	0	X
H.	Koszty finansowe	180 727	260 524	144,2
I	Odsetki	163 715	99 552	60,8
II	Aktualizacja wartości inwestycji	17 012	140 526	826,0

III	Inne	0	20 446	X
I.	Zysk (strata) brutto z działalności gospodarczej (F + G - H)	9 400 459	8 685 462	92,4
J.	Podatek dochodowy	0	0	X
K.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0	0	X
L.	Zysk (strata) netto (I-J-K)	9 400 459	8 685 462	92,4

W związku z obowiązującymi przepisami, do „przychodów ze sprzedaży i zrównanych z nimi” zaliczane są wpływy z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska, kary otrzymywane z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, natomiast do kosztów działalności operacyjnej wliczone zostały wypłacone dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów, częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych oraz przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym, umorzenia pożyczek, a także koszty związane z utrzymaniem biura.

Wygenerowany zysk netto w wysokości 8.685.462 zł jest niższy od zysku z roku poprzedniego o 714.997 zł (7,6%). Uchwałą Rady Nadzorczej został w całości przeznaczony na zwiększenie funduszu rezerwowego.

Przychody ogółem, mające wpływ na wynik finansowy wyniosły 27.586.892,50 zł i były wyższe od przychodów ogółem w 2017 r. o 204.630,81 zł (0,7%).

Koszty ogółem mające wpływ na wynik finansowy wyniosły 18.901.430,09 w 2018 r. i były wyższe od kosztów ogółem w 2017 r. o 919.627,20 zł (5,1%).

Wzrost przychodów w porównaniu do roku poprzedniego o 204.630 zł oraz wzrost kosztów o 919.627 zł spowodował spadek wyniku netto w porównaniu do roku poprzedniego o 714.997 zł (7,6%).

IV. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU NA RZECZ POZYSKIWANIA I WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO – I i II OŚ PRIORYTETOWA

W roku 2018 r., działania Funduszu jako Instytucji Wdrażającej POIiŚ były skoncentrowane na monitorowaniu zachowania trwałości zrealizowanych projektów w rozumieniu art. 57 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r., str. 25, ze zm.), a w szczególności weryfikacji osiągniętych efektów rzeczowych i ekologicznych w odniesieniu do założeń przyjętych przez beneficjentów we wniosku oraz umowie o dofinansowanie. W ramach powierzonych zadań Fundusz przeprowadził 2 kontrole trwałości projektów. Należy podkreślić, iż działania Funduszu w 2018 r. polegały również na przekazywaniu wszelkich wymaganych informacji pozwalających na sprawne zamknięcie Programu.

V. DZIEDZINY FINANSOWANIA OCHRONY ŚRODOWISKA

1. OCHRONA WÓD

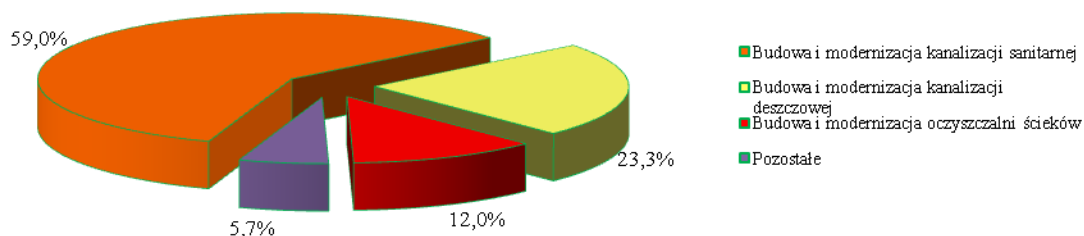
W dziale *ochrona wód* Fundusz zawarł w 2018 r. 75 umów na łączną kwotę 34.014.247 zł, w tym 63 umowy pożyczki na kwotę 33.819.043 zł, 2 umowy dotacji na kwotę 17.246 zł, jedną umowę w sprawie przekazania środków państwowej jednostce budżetowej na kwotę 150.000 zł oraz 9 dopłat do spłaty kapitału kredytów zaciągniętych w BOŚ S.A. na kwotę 27.958 zł.

Koszt całkowity zadań współfinansowanych przez Fundusz na podstawie umów zawartych w 2018 r. wyniósł ogółem 55.932.968 zł. Udział pomocy Funduszu w przedsięwzięciach w dziale *ochrona wód* stanowił średnio 61% kosztów całkowitych zadań.

W 2018 r. na *ochronę wód* wydatkowano łącznie kwotę 31.317.247 zł, w tym 31.122.043 zł w formie pożyczek, 17.246 zł w formie dotacji, 150.000 zł w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym oraz 27.958 zł w formie częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych. Pożyczki stanowiły 99,4% wypłat w tym dziale, a pozostałe 0,6% wypłat stanowiło dofinansowanie w formie bezzwrotnej. Część wydatków stanowiły zobowiązania z umów zawartych przed rokiem sprawozdawczym. Z tego tytułu przekazano w formie pożyczek kwotę 6.301.352 zł. Szczegółową strukturę wydatków poniesionych w 2018 r. w dziale *ochrona wód* przedstawiono w tab. 10 i na wykresie 13.

Tab. 10. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *ochrona wód* wg kierunków finansowania (w zł i %)

Cel wydatków	Pożyczki	Dotacje	Przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym	Dopłaty do kredytów bankowych	Razem	Udział %
Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej	18 325 801	0	150 000	0	18 475 801	59,0
Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	7 312 220	0	0	0	7 312 220	23,3
Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków	3 704 022	14 000	0	27 958	3 745 980	12,0
Pozostałe	1 780 000	3 246	0	0	1 783 246	5,7
Razem	31 122 043	17 246	150 000	27 958	31 317 247	100,0

Wykres 13. Struktura pomocy finansowej w dziale *ochrona wód* wg kierunków finansowania

Jak wynika z powyższych danych przeważające środki – 18.475.801 zł – przeznaczono na budowę i modernizację sieci kanalizacji sanitarnej. W 2018 roku zakończono 21 inwestycji

w tym zakresie, w ramach których wybudowano 71,22 km oraz zmodernizowano 1,99 km sieci kanalizacji sanitarnej, m.in. w mieście Krasnystaw (11,56 km) oraz gminach: Stoczek Łukowski (10,47 km), Wola Mysłowska (9,79 km), Biała Podlaska (7,67 km), Niemce (7,51 km), Łukowa (5,69 km) i Goraj (4,01 km).

Znaczne środki – 7.312.220 zł, wyłącznie w formie pożyczek – wydatkowano na budowę i modernizację kanalizacji deszczowej. W ramach tej pomocy zrealizowano 10 projektów, dzięki którym wybudowano kanalizację deszczową o łącznej długości 5,91 km, w tym: w Zamościu o długości 3,35 km, Lublinie o długości 2,34 km i Kraśniku – 0,23 km, a także wyremontowano na terenie miasta Lublin sześć wylotów kanalizacji deszczowej do rzeki Bystrzycy (wylot 1, 3, 13), Czechówki (wylot 11) i Czerniejówki (wylot 22,23).

Kolejnym kierunkiem wydatków były zadania polegające na budowie i modernizacji oczyszczalni ścieków, na które wydatkowano kwotę 3.745.980 zł. Najwięcej środków tj. 2.978.474 zł przeznaczono na rozbudowę czterech gminnych oczyszczalni ścieków w gminie Borki, Dzierzkowice, Stoczek Łukowski i Sosnowica.

Kwotę 767.505 zł przeznaczono na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, z czego 480.391 zł w formie pożyczki przekazano 4 gminom, które w 2018 r. podjęły inicjatywę rozwiązania problemów gospodarki ściekowej na terenach, na których nie ma możliwości podłączenia do zbiorczego systemu oczyszczania ścieków. Były to gminy: Krasnystaw, Baranów, Łopiennik Górny i Urzędów. Fundusz wspierał również bezpośrednio osoby fizyczne, które realizowały budowę przydomowych oczyszczalni ścieków dla swoich domów. Kwotę 245.157 zł przekazano w formie pożyczek w oparciu o umowy zawarte zgodnie z regulaminem udzielania dofinansowania zadań dla osób fizycznych na zakup i montaż przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto kontynuowano współpracę z BOŚ S.A. polegającą na udzielaniu dopłat do kredytów bankowych dla osób fizycznych na realizację przydomowych oczyszczalni ścieków, w ramach której przekazano kwotę 27.958 zł.

Dodatkowo kwotę 14.000 zł w formie dotacji przekazano Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie na przeprowadzenie badań nad optymalizacją funkcjonowania przydomowych oczyszczalni ścieków przy osadach leśnych na obszarze Roztoczańskiego i Poleskiego Parku Narodowego.

W ramach pozostałych wydatków Fundusz udzielił trzech pożyczek Przedsiębiorstwu Komunalnemu "PEGIMEK" Sp. z o.o. w Świdniku w łącznej kwocie 1.780.000 zł na zakup sprzętu do eksploatacji systemu odprowadzania ścieków. Natomiast dotację w kwocie 3.246 zł przekazano Uniwersytetowi Przyrodniczemu w Lublinie na przeprowadzenie badań mających na celu ocenę przydatności miskanta olbrzymiego (*Miscanthus x giganteus*) do zakładania ochronnych pasów przeciwozyjnych i energetycznego zagospodarowania jego biomasy.

Sumaryczne efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w 2018 r. w wyniku współfinansowania przez Fundusz zadań z dziedziny ochrony wód przedstawia tab. 11.

Tab. 11. Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziale ochrona wód w 2018 r.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane w 2018 r.
Ilość zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	szt.	4
Wzrost przepustowości oczyszczalni ścieków	tys. m ³ /d	0,71
Budowa kanalizacji sanitarnej	km	71,22
Modernizacja kanalizacji sanitarnej	km	1,99
Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej	km	5,91

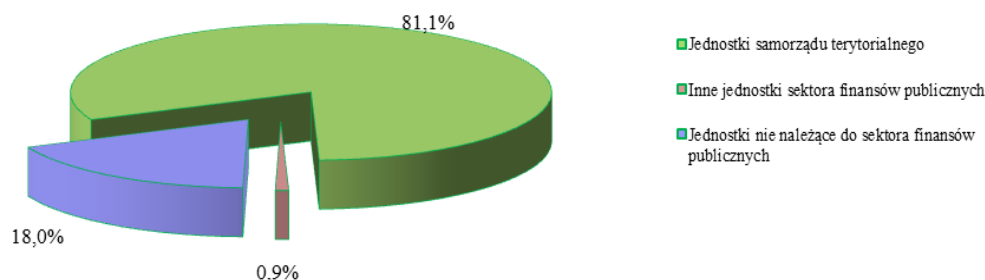
Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

Przydomowe oczyszczalnie ścieków	ilość łączna przepustowość	szt. m ³ /d	149 107,55
----------------------------------	-------------------------------	---------------------------	---------------

Głównym beneficjentem Funduszu w realizacji zadań związanych z *ochroną wód* w 2018 r. były jednostki samorządu terytorialnego, które uzyskały 81,1% środków wydatkowanych w omawianym dziale. W tab. 12 i na wykresie 14 przedstawiono strukturę pomocy finansowej wg statusu prawnego kontrahentów.

Tab. 12. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *ochrona wód* wg statusu prawnego kontrahentów (zł i %).

Rodzaj kontrahenta	Pożyczki	Dotacje	Przekazane środki państwowe jednostkom budżetowym	Dopłaty do kredytów bankowych	Razem	Udział %
Jednostki samorządu terytorialnego	25 408 306	0	0	0	25 408 306	81,1
Inne jednostki sektora finansów publicznych	113 281	17 246	150 000	0	280 527	0,9
Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych	5 600 456	0	0	27 958	5 628 414	18,0
Razem	31 122 043	17 246	150 000	27 958	31 317 247	100,0

Wykres 14. Struktura pomocy finansowej w dziale *ochrona wód* wg statusu prawnego kontrahentów

Podobnie jak w latach ubiegłych Fundusz wspierał realizację zobowiązań środowiskowych w obszarze ochrony wód, wynikających z prawa Unii Europejskiej poprzez dofinansowanie zadań ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Na zadania te przekazano kwotę 8.356.344 zł wyłącznie w formie pożyczek, z czego 7.982.870 zł na budowę kanalizacji sanitarnej oraz 373.474 zł na rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków.

W ramach tego programu w 2018 r. na terenie 6 aglomeracji wybudowano 27,52 km kanalizacji sanitarnej oraz przeprowadzono modernizację 0,9 km kanalizacji sanitarnej. Najwięcej kanalizacji sanitarnej wybudowano w aglomeracjach: Krasnystaw (11,88 km), Biała Podlaska (7,67 km), Niemce (7,51), Lublin (5,11 km), Bychawa (2,09 km). Ponadto w 2018 r. zakończono rozpoczętą w roku ubiegłym rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków Dębina w aglomeracji Wola Kisielska, polegającą na budowie drugiego ciągu technologicznego o średniej dobowej wydajności 450 m³/d.

Część środków wydatkowanych w dziale *ochrona wód* Fundusz przeznaczył na dofinansowanie zadań wspieranych ze środków Unii Europejskiej. Na ten cel przekazano w formie pożyczek kwotę 5.402.613 zł, w tym w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 kwotę 413.139 zł, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 kwotę 1.373.474 zł oraz w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 kwotę 3.616.000 zł.

2. GOSPODARKA WODNA

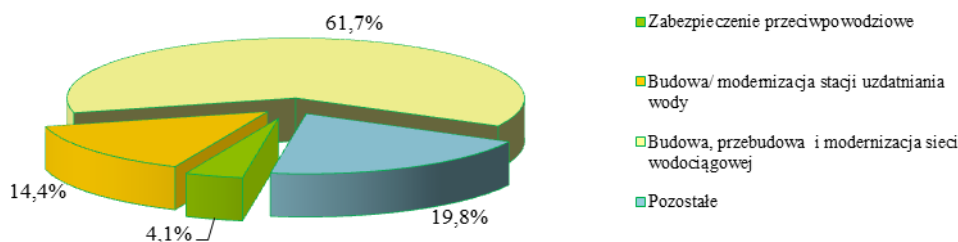
W dziale *gospodarka wodna* Fundusz zawarł 25 umów na łączną kwotę 16.328.594 zł, w tym 23 umowy pożyczkowe na kwotę 15.991.630 zł oraz 2 umowy dotacji na kwotę 336.964 zł.

Koszt całkowity zadań współfinansowanych przez Fundusz na podstawie zawartych umów wyniósł 24.445.518 zł. Udział pomocy finansowej Funduszu w omawianym dziale stanowił średnio 66,80% kosztów całkowitych zadań.

Ogółem w 2018 roku na *gospodarkę wodną* wydatkowano kwotę 15.871.640 zł, z czego 15.534.730 zł stanowiły pożyczki, 336.910 zł – dotacje (tab. 13, wyk. 15). Zobowiązania z umów z lat poprzednich wyniosły 3.307.700 zł i dotyczyły umów pożyczkowych.

Tab. 13. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018r. w dziale *gospodarka wodna* wg kierunków finansowania (w zł i %).

Cel wydatków	Pożyczki	Dotacje	Razem	Udział %
Zabezpieczenie przeciwpowodziowe	311 641	336 910	648 551	4,1
Budowa/ modernizacja stacji uzdatniania wody	2 290 244	0	2 290 244	14,4
Budowa, przebudowa i modernizacja sieci wodociągowej	9 796 645	0	9 796 645	61,7
Pozostałe	3 136 200	0	3 136 200	19,8
Razem	15 534 730	336 910	15 871 640	100,0

Wykres 15. Struktura pomocy finansowej w dziale *gospodarka wodna* wg kierunków finansowania

Pożyczki były wypłacone na dofinansowanie modernizacji, budowy, przebudowy i remontu stacji uzdatniania wody w Biszczy, w Parczewie dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej, w Czerwoncu Gozdów (gm. Firlej), w Ożarowie (gm. Jastków), w miejscowości Szerokie (gm. Konopnica) a także na rozbudowę i przebudowę sieci wodociągowej w Dzierzkowicach-Zastawie i Dzierzkowicach-Góry, na terenie gminy Dzwola w Krzemieniu Pierwszym, Krzemieniu Drugim, Flisach i Zofiance Dolnej, w Wólce Ponikiewskiej (gm. Zakrzew), w Radawcu Dużym (gm. Konopnica), w Grabanowie

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

(gm. Biała Podlaska), w Chodywańcach (gm. Jarczów), w Panieńszczyźnie (gm. Jastków), w Dąbrowie (gm. Krynice), w Hostynnym (gm. Werbkowice), w miejscowości Kozły (gm. Łomazy), w Hrubieszowie i na terenie gminy Hrubieszów w miejscowościach: Cichobórz i Kosmów a także na terenie gminy Opole Lubelskie.

Inne przedsięwzięcia objęte wsparciem finansowym dotyczyły, m.in. wykonania systemu zagospodarowania wody deszczowej w Elektrociepłowni Megatem EC-Lublin oraz na rewitalizacji zbiornika wodnego – Zalew Zimna Woda w Łukowie i na dostosowania istniejącej infrastruktury wodociągowej dla potrzeb uzdrowiska w Biszczy.

W formie dotacji dofinansowano działania związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym m.in.: remont stopnia wodnego na rzece Minina wraz z zabudową wyrw i konserwacją koryta rzeki w miejscowości Kamionka oraz odbudowę koryta rzeki Wieprz na terenie gminy Krasnobród. Środki finansowe zostały przekazane Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie (zwany dalej: „RZGW w Lublinie”).

Sumaryczne efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w 2018 r. w wyniku współfinansowania przez Fundusz zadań z dziedziny *gospodarka wodna* przedstawia tab. 14.

Tab. 14. Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziale *gospodarka wodna* w 2018 r.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane w 2018 r.
Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	64,69
Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej	km	1,4
Długość odcinka regulowanej rzeki lub cieku	km	4,60
Wzrost wydajności stacji uzdatniania wody	tys.m ³ /d	0,48
Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, w tym: - liczba ludności objętej środkami ochrony przeciwpowodziowej, - powierzchnia obszaru chronionego przed powodzią	osoby ha	110 120

W 2018 roku wbudowano 64,69 km sieci wodociągowej, najwięcej – 20,83 km w gminie Dzwola, 14,24 km w gminie Werbkowice, 7,84 km w gm. Łomazy, 5,09 km w gm. Dzierzkowice, 3,90 km w gm. Biszcza, 3,61 km w gm. Zakrzew, 3,23 km w gm. Biała Podlaska, 2,02 km w gm. Krynice oraz zmodernizowano sieć wodociągową o długości 1,4 km w Biszczy i w Rykach.

Przeprowadzono rewitalizację obszaru miasta Łuków – Zalew Zimna Woda, w wyniku którego przywrócono pełną pojemność retencyjną zbiornika wodnego do wielkości 260 000 m³.

W gminie Biszcza zakończono dostosowanie istniejącej infrastruktury wodociągowej dla potrzeb uzdrowiska oraz przeprowadzono remont stacji uzdatniania wody, której wydajność po zmodernizowaniu osiągnęła wartość 1850 m³/dobę, zakończono również budowę SUW w miejscowości Gozdów Czerwonka w gm. Firlej, której wydajność wzrosła o 480 m³/dobę oraz rozbudowę i modernizację stacji uzdatniania wody w Ożarowie w gm. Jastków.

Cztery z wyżej wymienionych zadań (w gminie Biszcza, Dzierzkowice, Firlej, Jastków) były realizowane przy współudziale środków finansowych pochodzących z UE w ramach RPO WL 2014-2020. Na inwestycje te przekazano kwotę 2.006.384 zł, zaś dwa inne zadania były realizowane przy współudziale środków pochodzących z PROW 2014-2020 (w gminie Werbkowice i Hrubieszów), zostały one dofinansowane kwotą 1.731.706 zł.

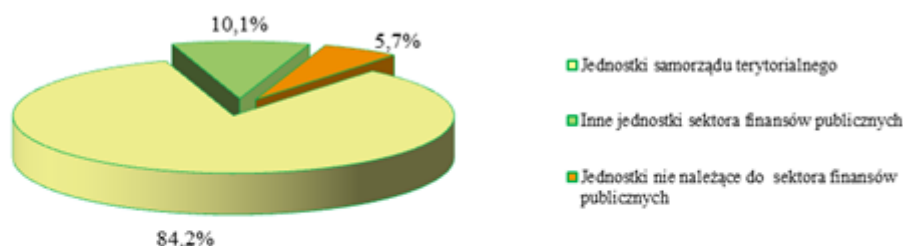
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW w Lublinie zrealizowało zaplanowane przedsięwzięcia inwestycyjne związane z ochroną przeciwpowodziową,

dokonano regulacji rzek i cieków na długości 4,60 km. Roboty dotyczyły rzek: Minina i Wieprz.

Kontrahentami Funduszu w realizacji zadań związanych z *gospodarką wodną* były przede wszystkim jednostki samorządu terytorialnego i inne jednostki należące do sektora finansów publicznych.

Tab. 15 Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *gospodarka wodna* wg statusu prawnego kontrahentów (zł i %).

Rodzaj kontrahenta	Pożyczki	Dotacje	Razem	Udział %
Jednostki samorządu terytorialnego	13 355 647	0	13 355 647	84,2
Inne jednostki sektora finansów publicznych	1 271 527	336 910	1 608 437	10,1
Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych	907 556		907 556	5,7
Razem	15 534 730	336 910	15 871 640	100,0

Wykres 16. Struktura pomocy finansowej w dziale *gospodarka wodna* wg statusu prawnego kontrahentów

3. OCHRONA POWIETRZA

W dziale *ochrona powietrza* Fundusz zawarł 200 umów na łączną kwotę dofinansowania 42.651.363 zł przy koszcie zadań 98.871.590,30 zł, współfinansując zadania, których celem było zmniejszenie zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery. W tej liczbie było 97 umów pożyczkowych na kwotę 26.870.258,09 zł, 31 umów dotacji na kwotę 14.211.384,00 zł, 6 umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na kwotę 980.000,00 zł oraz 66 dotacji w kwocie 589.721,36 zł na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych udzielanych przez BOŚ S.A. na inwestycje realizowane przez osoby fizyczne w zakresie budowy mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii.

Ogółem na *ochronę powietrza* wydatkowano kwotę 22.100.174,76 zł, w tym 19.619.699,62 zł w formie pożyczek, 910.389,18 zł w formie dotacji, 590.085,96 zł przekazano jako dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych udzielanych przez BOŚ S.A. Państwowym jednostkom budżetowym przekazano 980.000,00 zł. W roku 2018 Fundusz rozpoczął wdrażanie Programu priorytetowego pn. Czyste Powietrze skierowanego do osób fizycznych posiadających prawo własności lub współwłasności do jednorodzinne go budynku mieszkalnego. Jego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych lub uniknięcie zanieczyszczeń do powietrza pochodzących z nowobudowanych

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

jednorodzinnych budynków mieszkalnych. W ramach programu beneficjenci mogą otrzymać dofinansowanie w formie dotacji, pożyczki lub dotacji z pożyczką. Ze środków programu można sfinansować 100 % zaplanowanych inwestycji, w tym do 90% w formie dotacji. Program będzie realizowany do 2029, a umowy zostaną podpisane do 31.12.2027 roku. Do końca 2018 roku do Funduszu wpłynęło 2.141 wniosków, w których ubiegano się o 41.622.746,98 zł w formie dotacji i 12.156.703,50 zł w formie pożyczki.

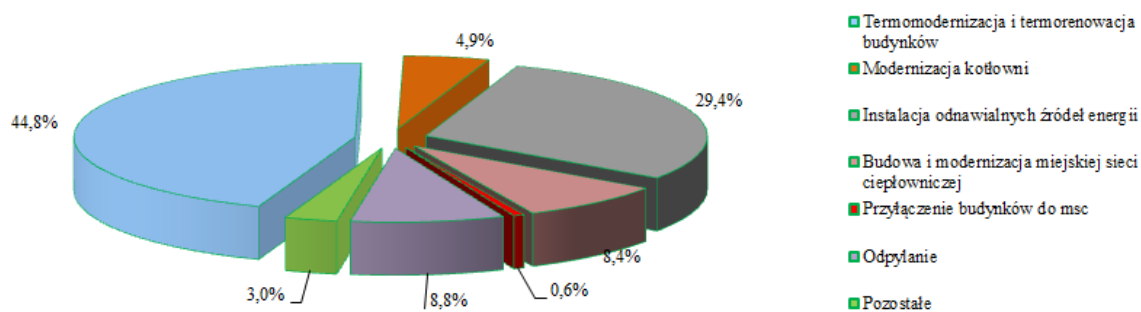
W 2018 r. Fundusz podjął współpracę z NFOŚiGW w ramach wspólnej realizacji Programu priorytetowego „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”. Celem Programu jest poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie lub uniknięcie emisji CO₂ w wyniku zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł oraz zmniejszenie zużycia energii poprzez prowadzoną w budynkach termomodernizację. Beneficjentami Programu są: podmioty prowadzące działalność leczniczą, podmioty prowadzące muzea, podmioty prowadzące domy studenckie, podmioty będące właścicielami budynków wpisanych do Rejestru zabytków oraz kościoły, kościelne osoby prawne lub związki wyznaniowe. Fundusz w ramach podpisanej z NFOŚiGW w dniu 29 maja 2018 r. umowy nr 3/2018/WF-03 otrzymał do oceny 53 wnioski, w tym: 48 wniosków dotacyjnych oraz 5 wniosków pożyczkowych wspierających ostatnią grupę beneficjentów tj.: kościoły, kościelne osoby prawne lub związki wyznaniowe. Budżet środków przeznaczonych na realizację Programu wynosi 65.048.778 zł z czego 58.448.778 zł to środki NFOŚiGW oraz 6.600.000 zł to środki Funduszu.

W 2018 r. Fundusz zawarł 14 umów na łączną kwotę dotacji 13.420.182,00 zł, w tym: ze środków NFOŚiGW 12.058.033,54 zł oraz 1.362.148,46 zł ze środków Funduszu. Do 31 grudnia 2018 r. zrealizowano jedną płatność na kwotę 830.131,37 zł w tym: 84.258,33 zł ze środków Funduszu oraz 745.873,04 zł ze środków NFOŚiGW.

Szczegółową strukturę wydatków poniesionych w 2018 r. w dziale *ochrona powietrza* przedstawiono w tab. 16 oraz na wykresie 17.

Tab. 16. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *ochrona powietrza* wg kierunków finansowania (w zł i %)

Cel wydatków	Pożyczki	Dotacje	Środki przekazane pjb	Dopłaty do kredytów bankowych	Razem	Udział %
Termomodernizacja i termorenowacja budynków	8 511 171,69	543 477,21	850 000,00	294,25	9 904 943,15	44,82
Modernizacja kotłowni	954 948,5	107 000,0	30 000,0	0	1 091 948,50	4,94
Instalacja odnawialnych źródeł energii	5 857 671,63	59 983,0	0	589 746,55	6 507 401,18	29,45
Budowa i modernizacja miejskiej sieci ciepłowniczej	1 865 000,0	0	0	0	1 865 000,00	8,44
Przyłączenie budynków do msc	137 000,0	0	0	0	137 000,00	0,62
Odpylanie	1 850 000,0	99 928,97	0	0	1 949 928,97	8,82
Pozostałe	443 907,80	100 000,00	100 000,00	45,16	643 952,96	2,91
Razem	19 619 699,62	910 389,18	980 000,0	590 085,96	22 100 174,76	100

Najwięcej środków – 9.904.943,15 zł Fundusz przeznaczył na termomodernizację i termorenowację budynków. Były to budynki będące własnością samorządów, stowarzyszeń, państwowych jednostek budżetowych takich jak, m.in. komisariaty policji oraz obiekty kościelne. Wykonano termomodernizację budynków szkolno-wychowawczych w gminie Tereszpól – Zespołu Szkół Samorządowych w miejscowości Tereszpól-Kukielki oraz Zespołu Szkół Samorządowych w miejscowości Tereszpól-Zaorenda, dofinansowano kilka termomodernizacji budynków OSP m.in. w Tarnawce, Czajkach, Szczuczkach. Docieplono ściany i wymieniono stolarkę okienną w budynku Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Nasz Dom” w Tuligłowach prowadzoną przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP NP Prowincja Łódzka a także posterunków policji w Modliborzycach, Józefowie i Frampolu.

Na budowę odnawialnych źródeł energii Fundusz przeznaczył 6.507.401,18 zł. Większość tych środków została przeznaczona na dofinansowanie mikroinstalacji OZE, instalowanych w budynkach osób fizycznych na potrzeby gospodarstw domowych. Były to umowy zawierane z osobami fizycznymi oraz z gminami, które pozyskały środki z UE na realizację instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie swoich gmin. Największym zainteresowaniem cieszyły się instalacje paneli fotowoltaicznych. Fundusz zawarł 94 umowy na realizację takich zadań. Ponadto zawierano umowy na budowę pomp ciepła, instalację kolektorów słonecznych i kotłów na biomasę.

Fundusz finansował również budowę instalacji odpylania w ramach modernizacji kotła wodnego WR-5 nr 4 na kocioł w technologii ścian szczelnych w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Radzynie Podlaskim oraz instalację odpylania i odprowadzania spalin kotła typu Erm 3,4-1,3 w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Wojewódzkim im. Papieża Jana Pawła II w Zamościu.

W roku 2018 przeznaczono również środki na budowę i modernizację miejskich sieci ciepłowniczych oraz wymianę przyłączy ciepłych. Były to pożyczki na modernizacje sieci ciepłych dla przedsiębiorstw energetyki ciepłej w Puławach i Białej Podlaskiej.

Na modernizację kotłowni przeznaczono kwotę 1.091.948,50 zł w ramach której zostały zmodernizowane m.in. kotłownie w budynku Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Krasnymstawie, budynku kościoła w Woli Trzydnickiej czy budynku Osp w Wojciechowie Kolonii Pierwszej oraz w 20 budynkach osób fizycznych. Były to zarówno modernizacje kotłowni gazowych na nowoczesne, kondensacyjne kotły gazowe, jak i modernizacje węglowe na paliwa ekologiczne takie jak gaz, biomasa, pompy ciepła. Pożyczkę w wysokości 240.000,00 zł udzielono Miastu Zamość na wymianę starych systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie miasta.

Fundusz finansował również budowę energooszczędnego oświetlenia ulicznego dróg na terenie Gminy Konopnica oraz Miasta Dęblin.

Sumaryczne efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane wskutek przekazania pomocy finansowej na zadania dotyczące ochrony powietrza przedstawia tab. 17.

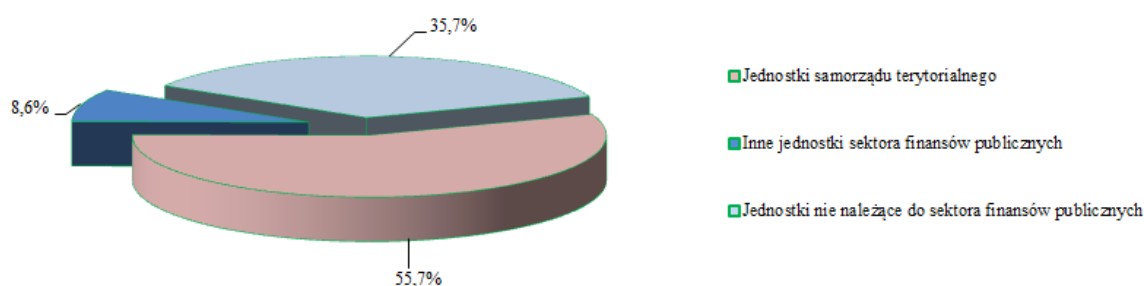
Tab. 17. Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w dziale *ochrona powietrza* w 2018 r.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane w 2018 r.
Ograniczenie emisji:		
dwutlenku siarki	Mg/rok	20,78
pyłów ogółem	Mg/rok	54,468
tlenków azotu	Mg/rok	4,64
tlenku węgla	Mg/rok	86,78
dwutlenku węgla	Mg/rok	6 302,74
Budowa i modernizacja sieci ciepłowniczej	m	720
Moc zainstalowanych ogniw fotowoltaicznych	kW	497,51
Ograniczenie zużycia energii	GJ/rok	20 867,88

Strukturę pomocy finansowej w dziale *ochrona powietrza* wg statusu prawnego kontrahentów ilustruje tab. 18 i wykres 18.

Tab. 18. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *ochrona powietrza* wg statusu prawnego kontrahentów (zł i %).

Rodzaj kontrahenta	Pożyczki	Dotacje	Środki przekazane pjb	Dopłaty do kredytów bankowych	Razem	Udział %
Jednostki samorządu terytorialnego	12 201 811,25	111 201,88	0	0	12 313 013,13	55,7
Inne jednostki sektora finansów publicznych	728 411,82	199 928,97	980 000,00	0	1 908 340,79	8,6
Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych	6 689 476,55	599 258,33	0	590 085,96	7 878 820,84	35,7
Razem	19 619 699,62	910 389,18	980 000	590 085,96	22 100 174,76	100,0

Wykres 18. Struktura pomocy finansowej w dziale *ochrona powietrza* wg statusu prawnego kontrahentów

4. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GOSPODARKA ODPADAMI

W 2018 r. Fundusz zawarł 126 umów na kwotę 3.274.314 zł na dofinansowanie zadań, których celem była ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami. Zawarto 6 umów pożyczkowych na kwotę 1.514.820 zł oraz 120 umów dotacyjnych na kwotę 1.759.494 zł. Większość umów dotacyjnych to umowy dotyczące realizacji programu:

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

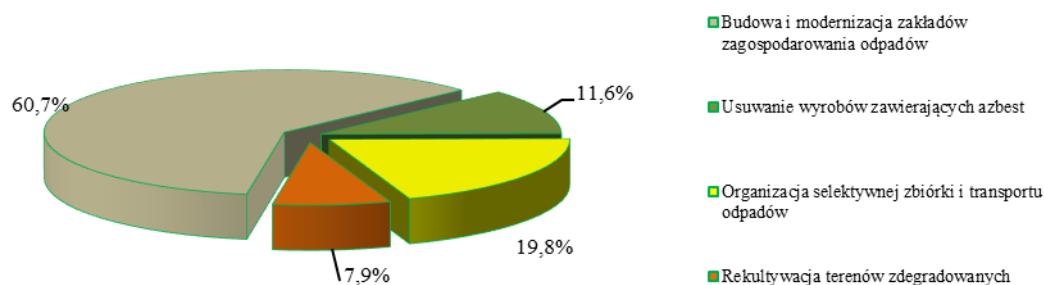
„Usuwanie wyrobów zawierających azbest”. W ramach tego programu w 2018 r. Fundusz zawarł 116 umów z jednostkami samorządu terytorialnego. Dotacje w 100% pokrywały koszty kwalifikowane (tj. koszty demontażu, transportu oraz koszty unieszkodliwiania wyrobów i odpadów zawierających azbest), ze środków własnych Funduszu.

W roku sprawozdawczym na ochronę powierzchni ziemi i gospodarkę odpadami łącznie wydatkowano kwotę 13.665.722 zł z tytułu umów zawartych w 2016, 2017 i 2018 roku. W formie pożyczek wypłacono kwotę 11.958.228 zł, a w formie dotacji kwotę 1.607.495 zł. Ponadto kwotę w wysokości 99.999 zł przekazano Rejonowemu Zarządowi Infrastruktury w Lublinie za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa na realizację zadania pn. „Remediacja środowiska gruntowo-wodnego na terenie Lotniska Wojskowego w Dęblinie”.

Przeznaczenie środków wydatkowanych na *ochronę powierzchni ziemi i gospodarkę odpadami* ilustrują tab.19 i wykres 19.

Tab. 19. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale ochrona powierzchni ziemi wg kierunków finansowania (w zł i %)

Cel wydatków	Pożyczki	Dotacje	Środki przekazane pjb	Razem	Udział %
Budowa i modernizacja zakładów zagospodarowania odpadów	8 306 306	0	0	8 306 306	60,7
Usuwanie wyrobów zawierających azbest	0	1 584 525	0	1 584 525	11,6
Organizacja selektywnej zbiórki i transportu odpadów	2 689 145	0	0	2 689 145	19,8
Rekultywacja terenów zdegradowanych	962 777	22 970	99 999	1 085 746	7,9
RAZEM	11 958 228	1 607 495	99 999	13 665 722	100

Wykres 19. Struktura pomocy finansowej w dziale *ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami* wg kierunków finansowania

Jak wynika z powyższych danych najwięcej środków finansowych, bo ponad 8 mln zł wyłącznie w formie pożyczek przeznaczono na budowę i modernizację zakładów zagospodarowania odpadów. W ramach tej pomocy pożyczkę otrzymało Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Biłgoraju na zadanie pn. „Budowa instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów z infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem na terenie ZZO w Korczowie”. Łączna kwota udzielonej przez Fundusz pożyczki wyniosła 9.280.000 zł, z czego w roku 2017 wypłacono 135.000 zł, a w roku 2018 5.648.750 zł. Fundusz w 2018 r. przekazał środki w wysokości 1.566.464 zł dla Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Adamkach k. Radzyna Podlaskiego Sp. z o.o. Łączna kwota pożyczki wyniosła 8.703.000 zł. Ponadto w 2018 roku wypłacono kwotę 1.091.092 zł dla Międzygminnego Składowiska Odpadów Komunalnych „KRAS-EKO”

Sp. z o.o. w Wincentowie na zadanie pn. „Dostosowanie Zakładów Zagospodarowania Odpadów w Województwie Lubelskim do wymagań dla RIPOK w ramach partnerstwa Miasta Krasnystaw i Gminy Krasnystaw”. Łączna kwota pożyczki wyniosła 1.821.280 zł.

Na organizację selektywnej zbiórki i transportu odpadów przeznaczono kwotę 2.689.145 zł. Środki w formie pożyczki przekazano Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Hrubieszowie na zakup samochodu typu hakowiec do długich kontenerów do przewozu odpadów i osadów z przyczepą w kwocie 400.000 zł, Opolskiemu Przedsiębiorstwu Komunalnemu Sp. z o.o. na zakup samochodu specjalistycznego – śmieciarki oraz samochodu ciężarowego – wywrotki z HDS do odbioru i transportu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Opole Lubelskie w kwocie 828.960 zł, Miejskiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie na zakup samochodu specjalistycznego do wywozu nieczystości stałych w kwocie 616.800 zł oraz na zakup samochodu z urządzeniem hakowym do przewozu odpadów komunalnych w kwocie 329.000 zł. Wojewódzki Fundusz dofinansował także zakup samochodu ciężarowego skrzyniowego do transportu odpadów przemysłowych przez firmę LUB-EKO-PLUS Wiesław Łukasik (135.000 zł). Na zakup maszyny do recyklingu styropianu i styroduru dla Kamila Oremczuka prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą SEGRA Kamil Oremczuk przeznaczono 79.385 zł. Gmina Chełm otrzymała 300.000 zł na zakup kompostowników w ilości 1850 szt. i pojemników do selektywnej zbiórki odpadów w ilości 925 szt.

Kolejnym wydatkiem w omawianym dziale było dofinansowanie w formie dotacji w wysokości 1.584.525 zł zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Przekazane środki otrzymały jednostki samorządu terytorialnego w ramach programu realizowanego wyłącznie ze środków własnych Funduszu. Łącznie na podstawie 116 umów dotacyjnych wypłacono 1.584.525 zł uzyskując w ten sposób efekt ekologiczny w postaci unieszkodliwienia 4.755,277 Mg wyrobów zawierających azbest.

Na rekultywację terenów zdegradowanych, w tym wyeksploatowanych składowisk odpadów komunalnych przeznaczono kwotę 1.085.746 zł. Środki w formie pożyczki przekazano Przedsiębiorstwu Usług i Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. w Łukowie na rekultywację składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Łukowie (w roku 2016 wypłacono 168.000 zł, w 2017 r. 492.000 zł, zaś w 2018 r. 129.000 zł), oraz gminom: Obsza (110.000 zł), Trzydnik Duży (240.820 zł), Opole Lubelskie (482.957 zł) na rekultywację składowisk odpadów komunalnych. Ponadto gminy Bełżyce i Strzyżewice otrzymały dotacje (łącznie 22.970 zł) na likwidację tzw. „dzikich wysypisk”. Pozostałą część dotacji (99.999 zł) Fundusz przeznaczył na realizację zadania pn. „Remediacja środowiska gruntowo-wodnego na terenie Lotniska Wojskowego w Dęblinie”.

W tab. 20 przedstawiono efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w 2018 r. w dziale *ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami*.

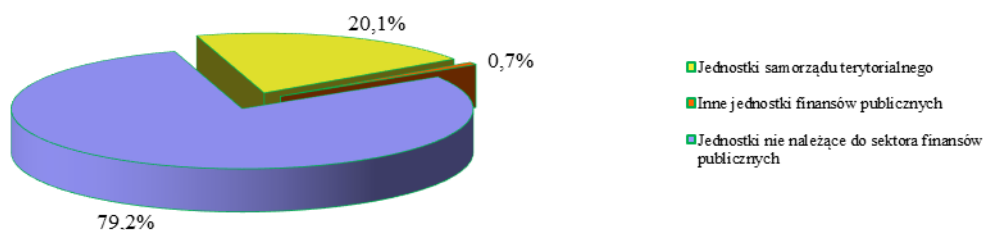
Tab. 20. Efekty ekologiczne i rzeczowe uzyskane w 2018 r. w dziale *ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami*.

Wyszczególnienie	Jednostki	Efekty uzyskane w 2018 r.
Rozbudowa i modernizacja zakładów zagospodarowania odpadów	szt.	3
Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Mg	4 755,277
Zakup środków do transportu odpadów komunalnych	szt.	6
Zakup pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych	szt.	2775
Rekultywacja terenów zdegradowanych	m ²	136 770

Szczegółowy podział środków w tym dziale wg statusu prawnego kontrahentów ilustruje tab. 21 i wykres 20.

Tab. 21. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami* wg statusu prawnego kontrahentów (zł i %).

Rodzaj kontrahenta	Pożyczki	Dotacje	Środki przekazane pjb	Razem	Udział %
Jednostki samorządu terytorialnego	1 133 777	1 607 495	0	2 741 272	20,1
Inne jednostki finansów publicznych	0	0	99 999	99 999	0,7
Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych	10 824 451	0	0	10 824 451	79,2
Razem	11 958 228	1 607 495	99 999	13 665 722	100,0

Wykres 20. Struktura pomocy finansowej w dziale *ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami* wg statusu prawnego kontrahentów

Głównymi beneficjentami środków Funduszu w obszarze gospodarki odpadami były jednostki nienależące do sektora finansów publicznych (najczęściej spółki komunalne), którym przekazano w 2018 r. 79,2% środków finansowych.

5. OCHRONA PRZYRODY

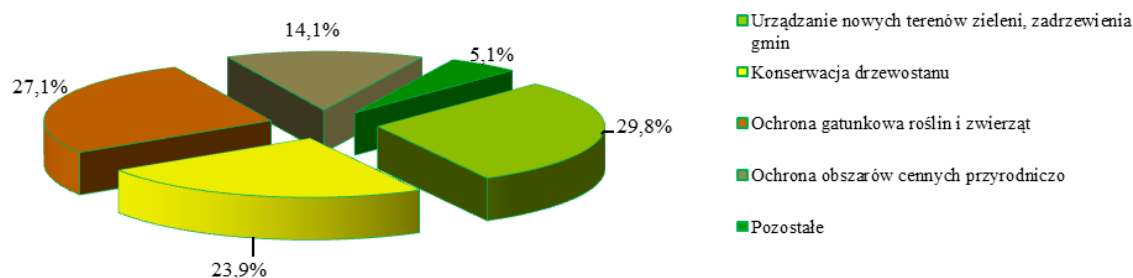
W roku sprawozdawczym w związku z realizacją zadań związanych z *ochroną przyrody* Fundusz zawarł 96 umów na ogólną kwotę 1.589.655 zł, w tym 93 umowy dotacji na kwotę 1.419.655 zł, 2 umowy przekazania środków finansowych państwowym jednostkom budżetowym na kwotę 90.000 zł oraz 1 umowę pożyczki na kwotę 80.000 zł.

Łączny koszt dofinansowywanych zadań wyniósł 4.385.295 zł. Udział pomocy Funduszu stanowił więc 36,3% kosztów całkowitych zadań.

W 2018 r. na *ochronę przyrody* wydatkowano łącznie 1.563.635 zł, w tym w formie dotacji – 1.393.635 zł, w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa – 90.000 zł, w formie pożyczki – 80.000 zł. Szczegółową strukturę pomocy finansowej w dziale *ochrona przyrody* zgodnie z kierunkami finansowania przedstawia tab. 22 oraz wykres 21.

Tab. 22. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *ochrona przyrody* wg kierunków finansowania (w zł i %)

Cel wydatków	Dotacje	Pożyczki	Środki przekazane pjb	Razem	Udział %
Urządzanie nowych terenów zieleni, zadrzewienia gmin	466 386	0	0	466 386	29,8
Konserwacja drzewostanu	343 078	0	30 000	373 078	23,9
Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt	423 823	0	0	423 823	27,1
Ochrona obszarów cennych przyrodniczo	160 348	0	60 000	220 348	14,1
Pozostałe	0	80 000	0	80 000	5,1
RAZEM	1 393 635	80 000	90 000	1 563 635	100,0

Wykres 21. Struktura pomocy finansowej w dziale *ochrona przyrody* wg kierunków finansowania

Dofinansowywane w 2018 r. zadania, zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody służyły zachowaniu różnorodności biologicznej, zrównoważonemu użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów środowiska przyrodniczego.

Jednym z ustawowych celów ochrony przyrody jest utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo. Dofinansowanie w tym zakresie uzyskał Poleski Park Narodowy na ochronę nieleśnych ekosystemów lądowych, wodnych i leśnych oraz na przeprowadzenie monitoringu hydrologicznego. Roztoczański Park Narodowy otrzymał środki na „Monitoring zagrożonych siedlisk przyrodniczych i gatunków”. Przy wsparciu Funduszu przeprowadzone zostały zabiegi czynnej ochrony muraw kserotermicznych. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie wykonała je w rezerwatach przyrody „Las Królewski” i „Wolwinów” oraz w objętych także ochroną jako obszary Natura 2000 rezerwatach przyrody „Stawska Góra” PLH060018 i „Rogów” PLH060062.

Zgodnie z celami Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992 r., str. 7, ze zm.) i Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010 r., str. 7, ze zm.), konieczne jest powstrzymanie postępującego procesu spadku różnorodności biologicznej. Na czynną ochronę gatunków i siedlisk przyrodniczych Fundusz przeznaczył kwotę 423.823 zł. Dofinansowania w tym zakresie udzielono Roztoczańskiemu Parkowi Narodowemu na czynną ochronę płazów, gadów, ptaków i ssaków. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie zrealizowała projekty służące zapewnieniu właściwego stanu ochrony bobra europejskiego i bociana białego. Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian” otrzymało wsparcie na realizację „Krajowych Planów Ochrony kulika wielkiego i błotniaka łąkowego w województwie lubelskim”, Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne na „Czynną ochronę rzadkich gatunków zwierząt w Puszczy Solskiej”. Dofinansowano również Ośrodek

Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Lublinie za rok 2018

Rehabilitacji Zwierząt prowadzony przez Stowarzyszenie „Szansa dla bociana” w Kozubszczyźnie.

W 2018 r. przy wsparciu finansowym Funduszu przeprowadzono akcje zwalczania gatunków obcych i inwazyjnych – czeremchy amerykańskiej i barszczu Sosnowskiego. Zabiegi te wykonywane były na terenie Nadleśnictwa Janów Lubelski oraz gmin: Fajslawice, Leśniowice, Lublin, Lubycza Królewska, Łopiennik Górny.

W Chełmie, Krasnobrodzie, Kraśniku, Lublinie, Trawnikach kontynuowano walkę ze szkodnikiem drzew – szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem.

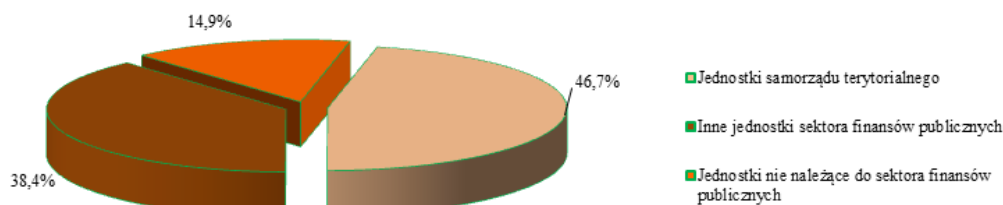
Jednym z obowiązków ustawowych Funduszu jest ochrona walorów krajobrazowych oraz terenów zieleni w miastach i wsiach. Przy zaangażowaniu samorządów województwa lubelskiego dofinansowywano urządzenie nowych terenów zieleni oraz zadrzewienia gmin. Na działania te w 2018 roku Fundusz przekazał kwotę 466.386 zł, w ramach której rewitalizowano zielen przy szkołach, przedszkolach, szpitalach, domach pomocy społecznej, ośrodkach szkolno-wychowawczych, w pasach drogowych. Dokonywano nasadzeń roślin zwiększających bioróżnorodność, miododajnych, pełniących funkcje ozdobne, rekreacyjne, tworzących pasy zieleni izolacyjnej.

Kwotę 343.078 zł skierowano na konserwację drzewostanu. Realizowano ją głównie w zabytkowych założeniach parkowych: Kozłówki, Krasnobrodu, Krzywdy, Nałęczowa, Potoczka, Panieńszczyzny. Specjalistycznym zabiegiem leczniczo-pielęgnacyjnym poddano cenne drzewa ustanowione jako pomniki przyrody na terenie: Hnieszowa, Krasnobrodu, Lublina, Puław, Radzyna Podlaskiego. Konserwowano zielen na posesjach zabytkowych kościołów i cmentarzy w: Bystrzycy, Lubartowie, Lublinie, Puławach, Zamościu. Dofinansowano prace służące ratowaniu zabytkowych alei drzew w Brzezicach, Olesinie oraz w pasie drogowym Nasutów - Pólko.

Strukturę przyznanej pomocy finansowej w dziale *ochrona przyrody* wg statusu prawnego kontrahentów przedstawia tab. 23 i wykres 22.

Tab. 23. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *ochrona przyrody* wg statusu prawnego kontrahentów (zł i %).

Rodzaj kontrahenta	Dotacje	Pożyczki	Środki przekazane pjb	Razem	Udział %
Jednostki samorządu terytorialnego	729 367	0	0	729 367	46,7
Inne jednostki sektora finansów publicznych	431 092	80 000	90 000	601 092	38,4
Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych	233 176	0	0	233 176	14,9
Razem	1 393 635	80 000	90 000	1 563 635	100,0

Wykres 22. Struktura pomocy finansowej w dziale *ochrona przyrody* wg statusu prawnego kontrahentów

Jak wynika z powyższych danych, głównymi kontrahentami Funduszu w realizacji zadań związanych z *ochroną przyrody* były w 2018 r. jednostki samorządu terytorialnego, które uzyskały 46,7% środków wydatkowanych w omawianym dziale.

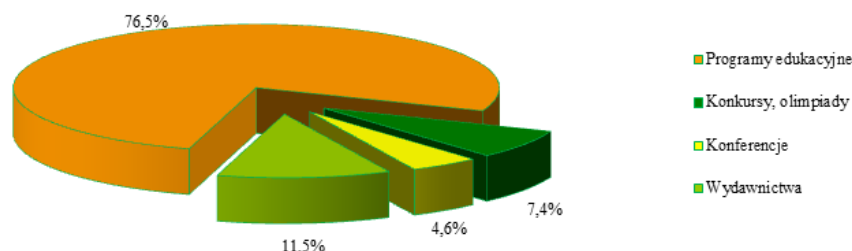
6. EDUKACJA EKOLOGICZNA

W 2018 r. w dziale *edukacja ekologiczna* zawarto 115 umów na ogólną kwotę 1.309.681 zł, w tym 113 umów dotacji i 2 umowy przekazania środków finansowych państwowym jednostkom budżetowym. Suma przyznanej pomocy stanowiła 53,3% całkowitego kosztu zadań, wynoszącego 2.458.612 zł.

W roku sprawozdawczym na *edukację ekologiczną* wydatkowano łączną kwotę dotacji w wysokości 1.289.325 zł. (tab. 24).

Tab. 24. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *edukacja ekologiczna* wg kierunków finansowania (w zł i %).

Cel wydatków	Dotacje	Środki przekazane pjb	Razem	Udział %
Programy edukacyjne	897 159	90 000	987 159	76,5
Konkursy, olimpiady	95 437	0	95 437	7,4
Konferencje	58 974	0	58 974	4,6
Wydawnictwa	142 655	5 100	147 775	11,5
Razem	1 194 225	95 100	1 289 325	100,0

Wykres 23. Struktura pomocy finansowej w dziale *edukacja ekologiczna* wg kierunków finansowania

Wspierane przez Fundusz zadania służyły kształtowaniu właściwych postaw człowieka wobec przyrody, upowszechnianiu wiedzy ekologicznej i inspirowaniu do praktycznych działań na rzecz ochrony środowiska. Obejmowały wszystkie grupy wiekowe społeczności lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Wybór przedsięwzięć do planu wydatków z dziedziny edukacji ekologicznej odbywał się głównie w trybie konkursowym.

Na rok 2018 ogłoszono w tej dziedzinie trzy konkursy dotacyjne. Procedurę przeprowadzono zgodnie z regulaminami.

- I. „Na zadania nieinwestycyjne z zakresu edukacji ekologicznej dla województwa lubelskiego” z terminem składania wniosków do 30.09.2017 r.,
- II. „II edycja konkursu na zadania nieinwestycyjne z zakresu edukacji ekologicznej” skierowanego do szkół przedszkoli z terenu województwa lubelskiego w nst. obszarach priorytetowych:
 - problematyka zanieczyszczeń powietrza oraz ich szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzi,
 - racjonalna gospodarka odpadami i zapobieganie ich powstawaniu, z terminem składania wniosków do dnia 30.06.2018 r.,

III. „Na zadania nieinwestycyjne z zakresu edukacji ekologicznej” skierowanego do organizacji pozarządowych województwa lubelskiego, z terminem składania wniosków do 31.10. 2018 r.

Rozpatrzono łącznie 126 wniosków. Wydatkowane w roku sprawozdawczym środki dotyczą dwóch pierwszych spośród wyżej wymienionych konkursów.

Znaczną ilość środków tj. 987.159 zł skierowano na realizację skoordynowanych programów edukacji ekologicznej. Dofinansowywano różnorodne formy działań: kampanie informacyjne, wystawy tematyczne, ścieżki przyrodnicze, warsztaty, festyny, montaż tablic informacyjnych, zakup pomocy dydaktycznych. Głównymi beneficjentami w tym zakresie były samorządy wszystkich szczebli. Wnioski dotyczyły ich własnych inicjatyw jak również działalności szkół i przedszkoli. Tematyka realizowanych projektów była różnorodna: ochrona powietrza, wód, bioróżnorodności, gospodarka odpadami. Na podkreślenie zasługuje kampania Urzędu Miasta Lublin wprowadzająca mieszkańców w zasady nowego systemu zbiórki odpadów oraz cykl spotkań z ekologią w siedmiu dzielnicach Lublina. Związek Komunalny Gmin Ziemi Lubartowskiej zrealizował program edukacyjny w zakresie selektywnego zbierania odpadów dla społeczności z terenu działania Związku. Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie przeprowadziła kampanię informacyjną „Nie wypalaj traw” skierowaną do dzieci szkół podstawowych z terenu województwa lubelskiego. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie zorganizowała wystawę fotografii Artura Tabora wraz z wakacyjnym konkursem dla młodzieży pt. „Ptasi świat”. Ważną rolę spełnia przekaz informacji dla społeczeństwa o obszarach chronionych, ich walorach, jak również obowiązujących przepisach prawnych w tym zakresie. Fundusz wspierał przedsięwzięcia służące ukierunkowaniu ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo i ochronie ich przed nadmierną antropopresją, poprzez montaż tablic informacyjnych i granicznych. Przedsięwzięcia te realizowane były przez Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie, Nadleśnictwa: Tomaszów i Zwierzyniec oraz Gminę Wojsławice. Roztoczański Park Narodowy przeprowadził cykl zajęć edukacyjnych dla szkół i przedszkoli „Pomagam z natury” oraz urządził wystawę wraz z warsztatami pt. „Śladami Aleksandry Wachniewskiej – malarki i orędowniczki ochrony przyrody Roztocza”. Poleski Park Narodowy zorganizował zajęcia edukacyjne dla dzieci i dorosłych „Za głosem klangoru” i „Podchody przyrody”.

W 2018 r. dofinansowano organizację różnorodnych konferencji: „Debata publiczna – smog, zagrożenia, wyzwania, przeciwdziałanie”, „90 lat Ligi Ochrony Przyrody – tradycja, współczesność, przyszłość”, „35 – lecie Chełmskiego, Sobiborskiego, Strzeleckiego i Poleskiego Parku Krajobrazowego”, „Pszczola w mieście”, „Wyzwania zootechniki w warunkach rolnictwa zrównoważonego”.

Ważne formy edukacyjne dofinansowywane przez Fundusz to konkursy i olimpiady. Na ich organizację wydatkowano 95.437 zł. Ze środków WFOSiGW w Lublinie fundowane były nagrody. Największą ilość uczestników objęły: Olimpiada Wiedzy Ekologicznej, „Poznajemy parki krajobrazowe Polski”, „Cztery pory roku w lubelskich parkach krajobrazowych”, „Poleskich torfowisk czar”, „Przyroda jaką znam”, „Bliżej pszczół” „Mój las”, „Święto polskiej niezapominajki”, „Hura Makulatura”, „Pokoloruj swój świat”, Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”. Na wyróżnienie zasługują też cykliczne konkursy ekologiczne organizowane przez samorządy: Powiat Kraśnicki oraz Gminy – Hrubieszów, Janów Lubelski, Lublin, Strzyżewice, Urzędów.

W roku sprawozdawczym Fundusz wspierał również wydawnictwa popularyzujące walory przyrodnicze województwa lubelskiego, jak również poświęcone różnorodnym zagadnieniom z dziedziny ochrony środowiska. Dzięki przekazanej dotacji w łącznej wysokości 147.775 zł ukazało się szereg folderów, albumów, informatorów, map. Przykładowe z nich to: albumy „Polesie w Naturze”, „Parki Krajobrazowe i obszary

Chronionego Krajobrazu Województwa Lubelskiego”, „Ziemia biłgorajska”, „Nadleśnictwo Kraśnik – bogactwo przyrodnicze”, przewodniki po ścieżkach dydaktycznych parków narodowych i krajobrazowych wraz z mapami, gry planszowe dla dzieci „Szlakiem głuszcza i konika biłgorajskiego” i „Śladami Taczanowskiego”. Z inicjatywy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska wydany został diagram „Prognoza jakości powietrza” dla placówek oświatowych województwa lubelskiego. Zarząd Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w Lublinie opublikował cztery numery czasopisma „Zielony Biuletyn”.

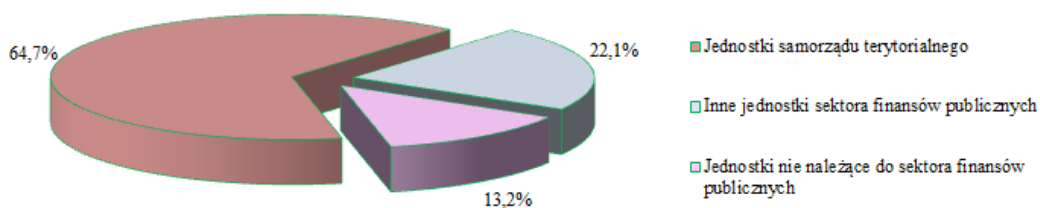
W zakresie edukacji ekologicznej i uczczenia 25-lecia działalności Funduszu przeprowadzono ponadto konkurs dla szkół podstawowych województwa lubelskiego „25 na piątkę z plusem” – z terminem składania prac konkursowych do 31.10.2018 r. Przedmiotem konkursu było stworzenie krótkiego filmu ukazującego w sposób kreatywny wszelkie działania podejmowane w szkole na rzecz ochrony środowiska. Nagrodę główną w konkursie stanowiło wyposażenie pracowni biologicznej. Na konkurs wpłynęły prace z 63 szkół. Zgodnie z założeniami konkursu, w symbolicznym roku funkcjonowania Funduszu nagrodzono 25 spośród nich.

Dofinansowane przez Fundusz w 2018 r. zadania umożliwiły aktywizację środowisk lokalnych i upowszechnienie zachowań proekologicznych społeczeństwa.

Strukturę pomocy finansowej w dziale *edukacja ekologiczna* wg statusu prawnego kontrahentów przedstawiono w tab. 25 i na wykresie 24.

Tab. 25. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *edukacja ekologiczna* wg statusu prawnego kontrahentów (w zł i %).

Nazwa kontrahenta	Dotacje	Środki przekazane pjb	Razem	Udział %
Jednostki samorządu terytorialnego	834 467	0	834 467	64,7
Inne jednostki sektora finansów publicznych	189 759	95 100	284 859	22,1
Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych	169 999	0	169 999	13,2
Razem	1 194 225	95 100	1 289 325	100,0

Wykres 24. Struktura pomocy finansowej w dziale *edukacja ekologiczna* wg statusu prawnego kontrahentów

W 2018 r. największą ilość projektów z dziedziny edukacji ekologicznej zrealizowały jednostki samorządu terytorialnego, które uzyskały 64,7% środków wydatkowanych w omawianym dziale.

7. MONITORING STANU ŚRODOWISKA

Fundusz dofinansował w roku 2018 r. pięć zadań w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, które zostały zrealizowane przez Inspekcję Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie, Wojewódzką Stację

Sanitarno-Epidemiologiczną w Lublinie oraz Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lublinie.

Kwotę 636.023 zł przekazano Inspekcji Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie na realizację trzech zadań:

- „Doposażenie posiadanej aparatury w Laboratorium WIOŚ w Lublinie w celu spełnienia wymagań przepisów prawa, akredytacji i norm badawczych odnośnie prowadzenia i planowanego rozszerzenia zakresu badań monitoringowych” – 494.006 zł. W ramach tej kwoty zakupiono kompletne zestawy do oznaczania azotu ogólnego Kjeldahla wyposażonego w mineralizator z podnośnikiem automatycznym i neutralizatorem oparów sterowanym przez mineralizator oraz destylator z automatycznym dozowaniem reagentów, automatycznym miareczkowaniem i autosamplerem oraz do oznaczenia całkowitego węgla organicznego (OWO) z automatycznym podajnikiem próbek ciekłych, komputerowym układem zbierania danych wraz z przystawką do analizy ciał stałych.
- „Realizacja Państwowego Monitoringu Środowiska na obszarze województwa lubelskiego w roku 2018 i utrzymanie akredytacji Laboratorium WIOŚ w Lublinie w celu realizacji zadań PMS” – 122.172 zł, w ramach której zakupiono certyfikowane wzorce i materiały niezbędne do prowadzenia PMS.
- Wydanie w nakładzie 1500 egzemplarzy "Raportu o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2017 roku" – 19.845 zł.

Ponadto Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczną w Lublinie zakupiła aparaturę do badań wody w ramach państwowego monitoringu środowiska za kwotę 29.932 zł, natomiast Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lublinie zakupiła spektrofotometr wraz z uchwytem na kuwety oraz drukarką za kwotę 40.000 zł.

Przekazane środki finansowe w łącznej kwocie 705.955 zł w 100% pokryły wydatki poniesione przez beneficjentów na realizację wyżej wymienionych zadań.

8. ZAPOBIEGANIE I LIKWIDACJA POWAŻNYCH AWARII I ICH SKUTKÓW

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 73 umowy na łączną kwotę 9.184.777 zł, w tym 8 umów pożyczkowych na kwotę 2.604.157 zł, 63 umowy dotacji na kwotę 6.130.620 zł (w tym 24 umowy dotacji na kwotę 5.015.665 zł w ramach „Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych) oraz 2 umowy w sprawie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na kwotę 450.000 zł.

Koszt całkowity zadań współfinansowanych przez Fundusz na podstawie zawartych umów wyniósł 25.384.912 zł. Udział pomocy finansowej Funduszu w omawianym dziale stanowił 36,18% kosztów całkowitych zadań.

Ogółem w 2018 roku na *nadzwyczajne zagrożenia środowiska* wydatkowano kwotę 5.034.112 zł, z czego 2.604.157 zł stanowiły pożyczki, 1.979.955 zł – dotacje oraz 450.000 zł – przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym.

Pomoc finansowa Funduszu przeznaczona była przede wszystkim na zakup sprzętu dla jednostek Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej. Współfinansowano m.in. zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz sprzętu przeciwpożarowego.

W ramach „Ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych” dofinansowano zakup 22 samochodów dla jednostek OSP z terenu województwa lubelskiego (w tym 17 samochodów średnich i 5 lekkich oraz zakup dwóch mobilnych zestawów do ratownictwa wodnego dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Chełmie i w Zamościu). Na realizację tego programu środki finansowe w kwocie 4.135.665 zł pochodziły z NFOŚiGW, zaś w kwocie 880.000 zł z WFOŚiGW w Lublinie.

Poza programem dofinansowano min.: zakup 8 samochodów, w tym 2 dla jednostek ochotniczej straży pożarnej, 6 dla państwowej straży pożarnej (w tym jeden z napędem elektrycznym dla KP PSP w Krasnymstawie), zakup 3 motopomp, 9 zestawów hydraulicznych do ratownictwa technicznego, 15 kompletów ubrań gazoszczelnych dla państwowej straży pożarnej, 2 turbowentylatorów oddymiających oraz 2 łodzi ratowniczych, jedną dla KP PSP w Kraśniku, drugą dla OSP – Ratownictwo Wodne w Lublinie.

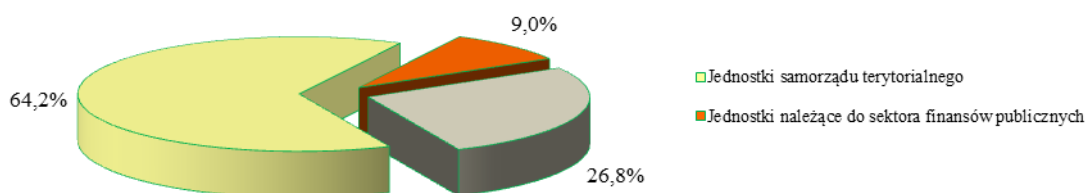
Część z wyżej wymienionych zadań, głównie zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dla jednostek OSP było wspomagane pożyczkami, których kontrahentami były gminy. Na ten cel przekazano kwotę 2.604.157 zł dla 8 jednostek samorządu terytorialnego.

W ramach przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym dofinansowano zakup samochodu z łodzią płaskodenną dla Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim oraz zakup 20 sztuk urządzeń specjalistycznych do dekontaminacji sprzętu ochrony dróg oddechowych dla komend powiatowych PSP realizowanego przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie.

Głównym kontrahentem Funduszu w dziale *zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków* były jednostki samorządu terytorialnego.

Tab. 26. Struktura pomocy finansowej zrealizowanej przez Fundusz w 2018 r. w dziale *zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków* wg statusu prawnego kontrahentów (w zł i %).

Nazwa kontrahenta	Pożyczki	Dotacje	Środki przekazane pjb	Razem	Udział %
Jednostki samorządu terytorialnego	2 604 157	628 992	0	3 233 149	64,2
Jednostki należące do sektora finansów publicznych	0	0	450 000	450 000	9,0
Jednostki nie należące do sektora finansów publicznych	0	1 350 963	0	1 350 963	26,8
Razem	2 604 157	1 979 955	450 000	5 034 112	100,0

Wykres 25. Struktura pomocy finansowej w dziale *zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków* wg statusu prawnego kontrahentów

9. INNE KIERUNKI POMOCY

W dziale *inne* Fundusz zawarł 5 umów na kwotę 270.704 zł, w tym 4 umowy dotacji na kwotę 190.704 zł i jedną umowę w sprawie przekazania środków państwowej jednostce budżetowej na kwotę 80.000 zł przy koszcie całkowitym współfinansowanych zadań wynoszącym 1.109.325 zł.

Udział pomocy finansowej Funduszu w omawianym dziale stanowił 24,40% kosztów całkowitych.

Ogółem na *inne kierunki pomocy* w 2018 roku wydatkowano kwotę 265.871 zł.

W ramach tej kwoty przekazano środki min.: na zakup licencji na użytkowanie programów komputerowych do weryfikacji i naliczania opłat za korzystanie ze środowiska, na opracowanie programu ochrony środowiska przed hałasem dla Województwa Lubelskiego oraz na zakup programu komputerowego umożliwiającego sporządzanie i przesyłanie przez urzędy gmin, miast i starostw województwa lubelskiego rocznych sprawozdań z realizacji działań naprawczych ujętych w programach ochrony powietrza. Zadania te były realizowane przez Województwo Lubelskie.

W ramach przekazania środków państwowej jednostce budżetowej dofinansowano zakup samochodu specjalistycznego na potrzeby Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie.

Ponadto od 2006 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 r. w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych, oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 559), Fundusz po złożeniu przez gminę wniosku o zwrot „utraconych dochodów” przekazuje gminom kwotę środków stanowiącą równowartość wysokości tych dochodów. W ubiegłym roku była to kwota 7.167 zł.

W ramach *innych kierunków pomocy* Fundusz uruchomił w 2018 r. konkurs, pt. „Pilotażowy nabór na zadania B+R w obszarze ekoinnowacji”, z terminem składania wniosków do 31.10.2018 r. Celem konkursu było opracowanie nowych produktów/usług, procesów lub wprowadzenie znaczących ulepszeń do istniejących produktów/usług, procesów ukierunkowanych na poprawę stanu środowiska naturalnego i gospodarki wodnej, w tym, m.in. redukcję emisji zanieczyszczeń do środowiska, poprawę efektywności energetycznej, gospodarkę odpadami etc. oraz stworzenie lub doposażenie istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego, w szczególności zakup środków trwałych: aparatury i urządzeń laboratoryjnych oraz wartości niematerialnych i prawnych, na bazie których planowane jest prowadzenie działalności B+R w obszarze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Do Funduszu w wyznaczonym terminie łącznie wpłynęło 5 wniosków dotacyjnych. Procedura oceny i wyboru do dofinansowania projektów w ramach konkursu nie została zakończona w 2018 r., tym samym w roku sprawozdawczym nie zostały wypłacone środki.

VI. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA FUNDUSZU

W 2018 r. przeprowadzono łącznie 113 kontroli z przebiegu realizacji zadań współfinansowanych przez Fundusz, w tym 101 kontroli dotyczyło zadań inwestycyjnych, a pozostałe kontrole w liczbie 12 dotyczyły zadań nieinwestycyjnych.

Kontrole dotyczyły następujących działów ochrony środowiska:

- ochrona wód (budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa i renowacja kanalizacji sanitarnej i deszczowej, budowa przydomowych oczyszczalni) – **32** kontrole,
- gospodarka wodna (budowa i przebudowa sieci wodociągowej) – **2** kontrole,
- ochrona atmosfery (modernizacja kotłowni ze zamianą paliwa na ekologiczne, modernizacja sieci ciepłowniczych, termomodernizacja budynków oraz modernizacja instalacja odnawialnych źródeł energii) – **46** kontroli,
- ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami (rekultywacja składowiska odpadów, usuwanie wyrobów zawierających azbest) – **17** kontroli,
- ochrona przyrody (leczenie i pielęgnacja drzew, renowacja i utrzymanie zieleni, urządzenie nowych terenów zieleni, zabiegi czynnej ochrony przyrody) – **4** kontrole,
- edukacja ekologiczna (programy edukacji ekologicznej prowadzone w placówkach oświatowych) – **5** kontroli,

- zapobieganie i likwidacja poważnych awarii i ich skutków (doposażenie w sprzęt ratownictwa techniczno-ekologicznego) – 2 kontrole,
- System Zielonych Inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) – 5 kontroli.

Celem kontroli było sprawdzenie inwestycji w miejscu ich realizacji, a także sprawdzenie realizacji przedsięwzięć, a w szczególności: zgodności realizacji zadania z harmonogramem rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do umowy, terminu zakończenia zadania, wykorzystania środków zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, efektów rzeczowych i ekologicznych osiągniętych w wyniku realizacji zadania oraz umieszczenia informacji o dofinansowaniu zadania ze środków Funduszu, zgodnie z zapisami umowy. W 2018 roku wszystkie przeprowadzone kontrole zakończyły się wynikiem pozytywnym. Wszystkie zadania zostały wykonane w terminach umownych i zgodnie z harmonogramami rzeczowo-finansowymi.

VII. PODSUMOWANIE

W 2018 r. Fundusz współpracował głównie z jednostkami samorządu terytorialnego. Ze środków Funduszu korzystały także podmioty gospodarcze, jednostki publiczne, organizacje pozarządowe i osoby fizyczne. Fundusz oferując preferencyjne formy finansowania, umożliwił realizację inwestycji służących ochronie środowiska na terenie województwa lubelskiego.

Realizując działalność ustawową Fundusz współpracował z:

- 1) administracją rządową i samorządową na szczeblu wojewódzkim, tj. Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Lublinie, Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Lublinie i Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w Lublinie w zakresie ustalania przedsięwzięć priorytetowych oraz współfinansowania zadań przez nich realizowanych;
- 2) NFOŚiGW realizując wspólnie trzy Programy priorytetowe:
 - „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”,
 - „Czyste Powietrze”,
 - „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych”.Ponadto w 2018 roku Fundusz kontynuował realizację Porozumienia z NFOŚiGW w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Systemu Zielonych Inwestycji obejmującego kontrolę wykorzystania przez beneficjentów środków pochodzących z umów o sprzedaży jednostek przyznanej emisji (AAU). W ramach Porozumienia Fundusz w roku sprawozdawczym przeprowadził pięć kontroli przedsięwzięć w okresie ich trwałości;
- 3) BOŚ S.A. na podstawie umowy o współpracy. W 2018 r. Fundusz przekazał kwotę 0,6 mln zł na częściową spłatę kapitału kredytów bankowych udzielanych przez BOŚ osobom fizycznym na: budowę przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 50 m³/d i budowę mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii, takich jak instalacje fotowoltaiczne, pompy ciepła, solary oraz kotły na biomasę.

W celu efektywnego przekazywania informacji o możliwościach finansowania przez Fundusz przedsięwzięć na bieżąco aktualizowano stronę internetową Funduszu www.wfos.lublin.pl, na której umieszczono wszystkie informacje dotyczące możliwości uzyskania dofinansowania, m.in.: „Zasady udzielania i umarzania pożyczek oraz tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie”, „Listę przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie przewidzianych do

dofinansowania w roku 2019”, „Strategię działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na lata 2017-2020”, dokumenty i informacje dotyczące funduszy europejskich, wzory wniosków i wymaganych do nich załączników, a także ogłoszenia o naborach wniosków w ramach programów priorytetowych oraz konkursów.

Przedstawiciele Funduszu w roku sprawozdawczym brali udział w seminariach i konferencjach oraz naradach dotyczących ochrony środowiska w województwie lubelskim, na których to spotkaniach prezentowano możliwości finansowania przedsięwzięć ze środków Funduszu.